

Відродження

ЩОДЕННА БЕЗПАРТІЙНА ДЕМОКРАТИЧНА ГАЗЕТА.

Ч. 63.

Субота 5 (2) червня 1918 року.

Рік вид. I.

Умови передплати: на місяць 6 карб., на 3 місяці 18 карб.. Передплата приймається кожного числа місяця; за зміну адреса 50 коп.

Умови друкування оповісток:
На 1 сторінці 2 карб. 50 коп., на 4 сторінці 1 карб. 20 коп.;—За один рядок і шпальту за кожний раз. Особам, що шукають працю 1 карб. 50 коп. за 3 рядки за один раз.

Адреса редакції і контори:
Київ, Театральна площа № 48 А, телефон 57—16.
Редактор приймає від 1 год. до 2 годин.
Секретарі від 1 год. до 3 годин.
Контора відкрита від 10 год. до 3 годин.

Київський старшинський охочий полк сповіщає РОДИЧІВ і знайомих про безчасову кончину товаришів по полку погиблих в стичці з большевицькими бандами в Тарашанським повіті: прапорщика

КАЗІМІРЧУКА
і бунчужного
ПАХАНОВИЧА.

Винос тіла з часовні київського військового шпиталю 15 червня о 5 год. дня на Байковий цвинтарь.

ТРОЦЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР.

Сьогодні 15-го у суботу—**КОНЦЕРТ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ХОРУ** з творів К. Стеценка. 16-го—1) **НАТУСЬ**, 2) **НАРОДНІ ХОРОВІ СПІВИ**. 17-го **ОБОРОНА БУШІ**.

ЛІТНІЙ ТЕАТР КУПЕЦЬКОГО ЗІБРАННЯ.

Дирекція Колісниченка. Т-во українських артистів під орудою О. Єлісіза. У суботу 15 червня—**ЗАПОРІЖСЬКИЙ КЛАД** і **НІЧ ПІД РІЗДВО**, в неділю 16—**ХМАРА**, у вівторок 18 **ВІЙ**, в середу 19—**ДОКИ СОНЦЕ ЗІЙДЕ**, **РОСА ОЧІ ВІЙСЬ**, у четвер 20—**МАЙСЬКА НІЧ** і **КУМ МИРОШНИК**, у п'ятницю 21—**ЖИДІВКА ВИХРИСТКА** і **КОНЦЕРТ** (хорові співи), у суботу 22—**ПЕРЕПОЛОХ** і **ДІВЕРТИСМЕНТ**, у неділю 23—**ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ** і **ПО РЕВІЗІЇ**, в понеділок 24—**ЦИГАНКА ДЗА**, в вівторок 25—**ВОСКРЕСІННЯ**.

ШАТО. САД І ТЕАТР.

В відчиненому літньому театрі щоденно дебюти нових артистів.

Совітряні ексцентрики-акр. ТРИО НЕЛЬСОН.	Автор і виконавець інтимних пісень. М. РОСАТІВ.
Дует багетних танців Г-да Петракевич і Карнецький.	Юморист злюбивше публіки ЛЕОНІВ.
Юморист на злобу дня. Гриц. Чурський.	Жонглери і стрілялі Е-ри Плахотини.

І багато інших. Похробиці в програмі. Початок о 9 год. веч.
Театр-Вар'єте Щоденно концерт „GALLA“ з 55 №№. Початок о 10 год. веч. Похробиці в програмі.

УКРАЇН. НАРОД. КООПЕРАТИВНИЙ БАНК
(УКРАЇНБАНК)
Хрещатик, 27.

Проводить операції з 9-ти до 2-х год. дня.—Видає переводи та акредитиви на всі міста України, а також, при деяких умовах, на Москву і в Германію та Австрію.

На біжучих рахунках та вкладках платять 4½—6%
Виплата без обмеження. 221—

ОГОЛОШЕННЯ.

Київська Губерніяльна Народня Управа запрошує на тимчасову посаду секретаря до комісії по українізації діловоства Управи і її Інституцій, особу з вищою юридичною або філільогічною освітою, доброго знавця української мови. Платня 600 карб. на місяць. Управі потрібні також різні словники і всякі інші матеріали до улаштування термінологічного словника по всіх галузях народного господарства. Звертатись по адресі: Володимирська, 33, до Члена Управи П. В. Тянянко. 347—

ОБ'ЯВА.

Іван Максимович Завідюк та (бувший скарбник в поході при коменданті Певному) Чижевський запрошують явитись в господарський відділ канцелярії військового міністерства, Банкова вул. № 5. Осіб, котрі знають адресу п.п. Завідюка і Чижевського, прохаю сповістити відділ по тій же адресі. Начальник відділу А. Ілличенко.

ОБ'ЯВА.

У неділю, 16-го червня ц. р. в помешканні українського клубу (Пушкинська вул. 1), має бути вечір. Весь прибуток піде на користь тих, що потерпіли від вибуху на Ззіринцю. На вечорі буде прочитана В. М. Чеховським лекція на тему „Творчість Олеса“. Після лекції концерт, в якому візьмуть участь: В. С. Вепринський, О. Приходько, К. Стеценко, П. Якубовська, Н. Троянда, А. Колонтовський, Ліхнякевич, Мелник, Омельченко, О. Чеховський, Юхименко та 1-й український національний хор. У першій відділі будуть виконані хором та артистами твори О. Олеса; в другім-інших поетів. По скінченню концерта танці та ігри. Ціни квиткам від 10 карб. до 4 карб., Вхідні квитки по 3 карб. Квитки продаються в колегії Галагана, Фундуклейська 9, кімната 6, та в українським клубі.

Київ, 15 червня 1918 року.

Кожна велика революція має те до себе, що в часи її тривання зазначається великий упадок духовної культури Велика французька революція дає нам на це клясичний доказ. До революції у французькій літературі вплили на верх великі імена такі, як Дідро, Русо, Каміль Демулєн і інші; підчас самої революції сливе немає великих літературних імен, а виривають тільки політичні діячі, яких французька історіографія вславила іменем гігантів.

Тільки після того, як революція прихлила і настали більш-менш нормальні відносини, починає оживати літературний рух у Франції і красується великими іменами на полі науки і мистецтва.

Ми переживаємо зараз переломову добу. Ми—значить не тільки ми українці, але ми всі європейці. Війна тягнеться вже цілих чотирі роки, а що ця війна загальноєвропейська, а навіть загальноземська, то психічна енергія нації звернена в другому напрямі, в напрямі політики, в напрямі політичної перебудови старої Європи. Не диво проте, що і в цілій Європі, у всіх європейських літературах, дається зазримити упадок духовної культури. Тепер література замовкла. Немає нових великих імен, а старі славі діячі припинили свою діяльність, немаче даючи доказ правдивості староримської поговірки: „Inter arma silent musae“.

Коли на заході Європи цей упадок виразно зазначився, то тим більша літературна криза настала на сході Європи. Інакше і не могло бути. Весь схід Європи обійняв революційний ураган,

який змів з лица землі два великі культурні театри: Петербург і Москву. Замовкли університети, політехникуми, вищі спеціальні школи, припинили свою діяльність петербурзька академія наук, розлетілись літературні і наукові товариства. Цей, на перший погляд так імпозантний, будинок „общеруської“ культури розвалився до самих фундаментів.

Це де-кому може видаватись дивним, однак бистрий обсерватор міг сподіватись катастрофи. Як взагалі цілий державний будинок російської імперії, так само будинок „общеруської“ культури був чимсь феєрично-парадоксальним, штучним, переальним. Історики, які займаються тепер питанням про причину упадку цієї великої держави, доходять до переконання, що російська імперія—це історичний парадокс, історичне непорозуміння, досі нев'яснений жарт історії людства. Що правда, цей парадокс був блискучий, але як всякий парадокс мусив знайти свій кінець. Разом з катастрофічним упадком російської імперії, упала також катастрофічно російська культура.

Однак, падаючи цей культурний будинок застав також і нас. Університети на Україні сливе не функціонують, не функціонують також вищі фахові школи. Середня і нижча школа також розпалувалась. Немає ні працюючих цієї школи, ні підручників. Немає не тільки українських, але також і російських. Та, що найгірше, немає у нас, в нашій міністерстві освіти одноцільного пляну в державному масштабі. Це і не диво. Українська державна організація поки що твориться, знаходиться in statu nascendi, має дуже прикру спадщину русифікації і „русского духа“, який вже переживає вправді, але, як труп в розкладі, розповсюджує утрійні мязми.

Справу утворення нового культурного центра в Києві утрудняє ще й та обставина, що у нас немає цього регулятора наукового і літературного руху, досить авторитетного, щоби міг впливати на шкільну адміністрацію в напрямі культурного будівництва.

Вправді, існує у нас в Києві „наукове товариство“, однак воно склалось за інших політичних обставин, перетерпіло дуже багато скорпіонів з боку бувшого імперського уряду аж до „екзодуса на вавилонські ріки“, ц.-т. до Москви, і ці всі політичні пертурбації не могли не відбитись на видавничій і науковій діяльності нашого товариства. Що правда, статутіві рамці цього товариства, відповідні для минулих часів за других, відмінних політичних обставин, тепер з'являються вузькими і невідповідними для гідности і величі Української Держави.

В нашій газеті вже було підняте питання незвичайної ваги, питання про організацію української академії наук. Про державне значіння такої наукової організації, здається, не треба багато говорити. Воно ясне і для кожного зрозуміле. Ні одна держава в світі не може встояти без національної культури, а мозгом осередком її повинна бути авторитетна науково-літературна організація, куди сходились би, немаче нервові нитки, усі культурні вузли країни.

Тепер дається зауважувати культурна мобілізація. Потворились різноманітні комісії, які укладають наукову термінологію, і намічають пляни видавничо-наукової діяльности. Українські природники, наприклад, скликають великий Всеукраїнський з'їзд природознавців, який має розпочати свою працю і серпня. Підготовча робота по влаштуванню з'їзду вже розпочалась. Сподіваємось, що за прикладом природників, підуть історики, філільогі, юристи й економісти, і всім тим культурним робітникам вдасться, при добрій

волі і охоті, створити великий український культурний центр.

Недавно промайнула у нас звістка, що справа утворення української академії наук перейшла вже з стадії дискусії на практичний шлях. Академик Вернацький достав з міністерства освіти доручення скласти статут академії. Який складе статут д. Вернацький, ми не знаємо, однак висловлюємо побажання, щоби цей статут не був складений на зразок Петербурзької академії наук, бо від нього пахло би негарною казюшонщиною.

Нам здається, що найкращий зразок науково-літературної організації дає нам французька академія, також з відділом красної літератури, ц.-т. щоби членами академії могли бути не тільки діячі науки, але також заслужені діячі красної письменства.

З газет та журналів.

Москва все ще вірить, що прийде „собира- тель федеративної Русі і що знов ярмо, „єдиної і недеїміної“ захопить і Україну.

У „Возрождені“, яке виходить в Москві, знаходимо досить характерну статтю, присвячену українсько-московським економічним стосункам.

„Між двома самостійними державами, які ще вчора були органічно неподільними частинами єдиної Росії, зв'язаними спільністю і єдністю побутових, культурних і економічних інтересів, між „совєтською“ Москівщиною і гетьманською Україною йдуть зараз мирові переговори. Багато де-чого в дальнійшій долі обох народів, як що берестейський мир не буде анульовано, і Росія, після остаточної ліквідації світової війни, залишиться тимчасово попліненою, залежить від цих переговорів, і самим важливим являється при цьому питання про майбутні економічні стосунки Москівщини з Україною.

В газетах вже з'являлась звістка про те, що в Києві відбулося під головуванням міністра торгів та промисловості Гутника, при секретарі Шафаренку чергове засідання української торгово-економічної комісії по питанню про взаємовідношення між Україною і Москівщиною. Після жвавого обміну думок, більшість висловились проти митної спілки з Росією.

Берестейський договір, політично поділяючи Росію, лишив, принаймні, на папері, де який вихід для фактичної перешкоди безглуздому і неприродному розриву двох частин єдиного господарського організму.

На митну спілку через це покладались надії, як з московського, так і з українського боку. Тепер українське правительтво фактично висловилося проти цього єдиного виходу.

Цікаво, що московська преса, невідомо з якого часу, почала дбати і про український народ.

„Для широких шарів українського народу розрив економічної єдності з Москівщиною не менш важкий, ніж для нас. Вони кривно зацікавлені вільним доступом московської мануфактури, яка масами викидалась на український ринок центрально-промисловим районом. Германська промисловість, яка лишилась без сирця і використала всі свої запаси для війни, не матиме можливості заповольнити справжній товарний голод, який почувать українські селянські маси. Але і в дальнішому митна стіна між Москівщиною і Україною викличе для останньої поворочання московської мануфактури, особливо текстильних виробів, головним поставщиком яких, не дивлячись ні на що, лишилась близька Україні Москівщина. Зацікавлена Україна в цілому і в вільному збуті в Росію своїх величезних лишків хліба і цукру в осередній країні, бо инакше буде задушено їх власне сільське господарство. І збут хліба і цукру в Москівщину буде абсолютною необхідністю для українського хліборобства.

Скоріше шкідливим, ніж корисним, буде розрив з Росією і для мгутньої добувальної промисловості України. Правда, довгі роки після війни скрізь буде така нестача сирця і палива, що власникам копалень і металургічних заводів нічого боїтись митних перешкод з боку Москівщини. Але все ж таки остання являється не конкурентом, а головним споживачем української добувальної промисловості, і останній вигідніше складати з Москівщиною єдине ціле.

Лишається обробляча промисловість, хоча, — за винятком металю оброблячої, — дуже мало розвинена на Україні. Промисловості, — чи вірніше промисловцям, — штучна охорона від конкуренції московської промисловості могла б піти на користь. Промисловцям завше корисно одержати в своє монополіне володіння величезний ринок, і свідомість протилежності їх інтересів інтересам широких народніх мас навряд чи могло б переважити їх користюльні надії.

Очевидно, що повз ласий шматок — Україну, московські економісти не можуть пройти і будуть безкопечно доводити користь сполучення України з Москівщиною.

Тільки навряд ці доводи пособлять. — Повернення до старого не буде.

Нам ближче захід з його культурою, ніж холодна, бездушна північ з її анархією і „совде- пами“.

Мирова конференція.

Канцелярія української мирової делегації сповіщає, що засідання конференції 12 червня відкрилось о 3ій годині 50 хвилин. По обміні думками обидві сторони погодились на подані нижче згоди. Таким чином, цією згодою утворено припинення бойових дій між Українською Державою і Російською Соціалістичною Федеративною Республікою. Засідання закінчено о 8ій годині 15 хвилин вечера.

Договір, утворений між Українською Державою та Російською Соціалістичною Федеративною Соціалістичною Республікою 12 червня 1918 року м. Києві.

Уповноважені представники урядів Української Держави: Голова української мирової делегації генеральний суля Сергій Павлович Шелухин, заступник голови, державний секретар Ігор Олександрович Кістяковський, члени делегації: Христофор Антонович Барановський, Платон Константинович Линиченко, інженер Адам Олександрович Свіцин, отаман Олександр Володимирович Слівінський, професор Отон Отонівич Ейхельман, з одного боку, Російської Соціалістичної Федеративної Соціалістичної Республіки, Христіан Георгієвич Раковський, Дмитро Захарович Мануїльський, з другого боку, зібравшись в Києві для утворення між названими двома незалежними державами договору про мир, 12 червня 1918 року встановили на час ведення мирових переговорів і прийняли нижче подані попереджаючі, але ж не обов'язкові для договору про мир, такі умови:

І. По згоді обох сторін бойові операції припиняються на всьому фронті на весь час ведення мирових переговорів між Українською Державою та Російською Соціалістичною Федеративною Соціалістичною Республікою. Там, де бойові операції ще не припинено, негайне припинення їх устанавляється місцевим командуванням шляхом вільного порозуміння.

Уряди Української Держави та Російської Соціалістичної Федеративної Республіки беруть на себе обов'язок, на підставах взаємності, не робити перепон, дати волю і можливість громадянам тієї і другої держав по можливості без пересадок переїхати в свою вітчизну — росіянам в Росію, українським громадянам — на Україну з їх майном, за винятком краму, з процентними паперами, коштовними річами, також готовими грошима сумі не звиш 10.000 карбов. на одну людину; окрім цього 2.000 карб. на кожного члена сем'ї та людини з тим, що вся сума готових грошей на одну семью не повинна перевишати 20.000 карбованців.

Перевіз готовими грошима звиш 20.000 карб., алеж не більше 100.000 карб., допускається при умові, коли український консул, установивши, що перевищення суми 20.000 карб. наступило наслідком ліквідації майна, доведе до відома Соціалістичної Влади відносно суми, яка перевозиться, зазначаючи, що перевищення 20.000 є наслідок ліквідації майна.

Кожній зі сторін, які договорюються, дається право обмежувати і забороняти ввіз вивіз закордонної валюти. Посвідчення про громадянство видаються представниками (див. п. 4 цих умов) держав по належності і, в міру видачі цих посвідчень, списки подаються до відома Урядів належності.

Для переїзду призначаються шляхи: через Оршу Гомель, Брянськ, Конотоп, Брянськ, Ворожба, Курськ-Ворожба, Курськ-Харьків, Єлєць-Валуйки, Ворожба-Валуйки, Вороніж Камінська, Царицин-Лихая, Тихоріцька Ростов, Ейськ Ростов.

В першу чергу повинно перевезти воєнно-полонених обох держав, що евакууються з центральних держав, та жінок і дітей, у яких не стало батьків.

III. а.) Обидві сторони, які договорюються, вжи-

вають всіх заходів для відновлення обопільного користування обміну залізничним руховим составом на підставах, зазначених в російських залізничних погодженнях та правилах, які існували до 7/ХІ 1917 р. з тими в них змінами, які будуть вироблені між відомствами шляхів обох сторін.

б) З огляду на те, що під час війни руховий состав було перегнано з залізниць Української Держави за лінію фронту на залізницю Соціалістичної Республіки, остання бере на себе обов'язок передати негайно Українській Державі залізничний руховий состав в кількості, в терміни, на умовах, які будуть вироблені згодою між відомствами шляхів.

в) Для цієї мети утворюється негайно комісія представників відомств шляхів обох держав для негайного розгляду вжитку заходів до поступенної передачі на залізницю Української держави рухового составу по п. „б“

г) Одночасно з виконанням умов, зазначених в пунктах „а“, „б“, „в“, обидві сторони, які договорюються, уживають негайно необхідні міри для відновлення телеграфних, поштових і пасажирсько-залізничних зносин.

д) Ліквідація і докладний розшот, за тимчасове користування руховим составом будуть, зроблені в порядку і на підставах, які будуть устанавлені між мировим договором.

IV. Уряди обох держав на підставах взаємності по Українській державі і в Російській республіці своїх представників-консулів та комісарів для оборони інтересів своїх громадян.

V. Українська і Російська спілки червоного хреста негайно вживають заходів для полегшення проїзду воєнно полонених громадян обох держав для організації допомоги їм в дорозі.

Обидві держави обов'язуються одночасно в припинення бойових дій на час ведення мирових переговорів вжити потрібних заходів до найскорішого встановлення можливого тимчасового товарообміну для задоволення необхідних біжучих потреб кожної зі сторін в певних продуктах. Для цього буде утворено у тижневий од підпису цього строк помішану комісію з представників сторін на паритетних підставах, яка візьметься за розгляд вирішення в ході спішности операцій товарообміну по кожному окремому заявленому сторонами домаганню.

Комісія повинна в першу чергу взяти на увагу, що цілу низку грузів через військові операції не було доставлено сторонами обопільно. Обидві держави обов'язуються вжити заход в для негайного розсліду цього питання і можливого урегулювання його.

VI. Обидві держави негайно приступають до переговорів про утворення мирового договору.

Цей договір складено і підписано на двох мовах — українській і російській.

Аж допри в цьому засіданні, що почалося коло 3 год. дня, мирова конференція приступила до початку справжніх мирових переговорів, бо досі цілих три неділі йшли переговори про умови перемир'я, яке й було нарешті закінчено в закритому засіданні 12 червня.

На початку, як звичайно, читається протокол попереднього засідання. Після читання до протоколу додають ще таку фразу: „Сторони згодились питання про реєстрацію процентних паперів вирішити окремо“.

Потім розпочинаються дебати.

Х. Раковський (голова московської делегації): На мою думку, тепер, після заключення договору про перемир'я, ми повинні приступити до переговорів про мир і, в першу чергу, обговорити питання про границі. Треба також у цьому засіданні виробити докладний план роботи. Ми намічаємо з свого боку 4 комісії: політичну, економічну, фінансову й юридичну.

С. Шелухин (голова української делегації): Ми вже виробили план роботи і я мав честь передати його Вам. Наш план трохи відрізняється од Вашого, а саме тим, що, замість чотирьох комісій, ми вважаємо потрібним утворити їх сім... За 264 роки спільного життя України з Московщиною сплуталось так багато справ та інтересів, що чотири комісії не зможуть того всього розібрати.

Отже, на нашу думку, ці комісії мають бути такі: 1) політична, яка розглядатиме питання про межі, про людиність та про її права й вільности до Московської й Української держав; 2) фінансова, що розглядатиме грошові рахунки; 3) економічна — питання економічного змісту про господарські справи, державні маєтки та борги; 4) військово-морська — розглядатиме питання про військове майно та рахунки по цьому, як за час спільного життя, так і впродовж останньої війни; 5) культурна комісія — питання про спільне майно, надбане на державні кошти, майно церковне та різних наукових і освітніх установ і про інші культурні справи; 6) комісія по справах шляхів, — розбиратиме справи, що стосуються як залізниць, так і шосейних і річних шляхів; і 7) юридично-редакційна комісія, яка формулюватиме наслідки всієї роботи конференції так, щоб ця формуловка можна було як точні пункти внести в договір.

В цих комісіях будуть ще й де-які підкомісії. Наприклад, мусить бути судова підкомісія, яка розроблятиме питання про міжнародно-природне право й інші дотичні питання... От це в загальних рисах наш план організації комісій. На мою гадку, варт було б

прийняти спільний план, так щоб у вас було стільки комісій, скільки й у нас. Тоді наші комісії могли б паралельно працювати й робити спільні засідання.

Х. Раковський. Я нічого не мав би проти такого плану, але ми зустрічаємо тут одну непереможну перешкоду: у нас мало експертів, і коли ми утворимо аж сім комісій, то матимем ледве по одному експертів на кожну. Проте нам здається, що роботу наших і ваших комісій можна буде погодити. Комісію шляхів я випустив з уваги, але ми також гадаємо, що її треба утворити. Ця комісія повинна також розглядати справи пошти й телеграфа. Де-які інші справи, котрі будуть розглядати такі ваші комісії, яких у вас нема, візьме на себе наша фінансова комісія. Ті, наприклад, питання, які вирішуватиме ваша культурна комісія, у нас відійдуть до фінансової комісії.

С. Шелухин: Коли Ваш наш план не придатний, то прийдемо кільком нашим комісіям робити спільні засідання з одною вашою комісією, бо наші комісії вже утворено... Мені тільки здається, що культурні справи не зовсім надаються для розгляду фінансової комісії. От, наприклад, на державні кошти куплено картину чи якісь археологічні знахідки,—то цього ж фінансова комісія не зможе вирішити, бо тут ходить не про гроші, а про такі справи, де будуть компетентними фахівці артисти або вчені.

Х. Раковський. Тут усе така справа йде про оцінку, але до фінансової комісії треба додати ще фахівців—експертів... Та я б іще гадав, що питання про розділ майна треба попередити розглянути з юридичного боку. Бо якщо, скажемо, картину не можна ж розрізати надвоє...

Після кількох реплік обидва голови погоджуються на тому, що 5 комісій московської делегації будуть порозуміватись у своїй роботі з двома комісіями українськими.

Далі Раковський запрошує С. Шелухина висловити свої думки по питанню про визначення кордонів, але С. Шелухин—що треба почати не з цього, а зпочатку варт би намітити план майбутнього мирового договору.

— В самий перед договір повинен торкатись політичних справ і інших дотичних елементів,—каже С. Шелухин. У першу чергу тут має бути вирішено питання про територію держави. Друге питання про народ,—тут має бути розібрано питання про громадян та про їхнє підданство. Далі питання про публичні й приватні права та прага на майно, а також правовий стан москалів на Україні та українців на Московщині і про ті органи, які з обох сторін будуть у цих справах вести зносини,—тобто про взаємне представництво в обох державах. Осели ще входить питання про нашу колонізацію на Московщині і в Сибіру, про становище там наших колоністів то про їхні економічні, торговельні, маєткові й інші права. Все це буде в першому відділі договору. В другому відділі буде говоритись про поділ майна й ліквідацію всіх рахунків між Україною та Московщиною. Цей відділ найбільше складний і певні дотичні питання займуть найбільше часу.

— Третій відділ договору буде говорити про засоби комунікації,—пошту і телеграф, шляхи й таке інше.

— У пункті 9 має бути вирішено справи торгу й промисловості, страхування, кооперації, мита, тарифів, про акційні товариства то що. В 10 пункті про фінансові стосунки. В одинадцятому мають бути санітарні постанови. Дванадцятий пункт визначуватиме відношення до сплавини, опіки та шлюбів громадян різних держав. У тринадцятому має бути зазначено про міжнародний арбітражний трибунал в Гаазі і в чотирнадцятому пункті—про амністію.

Тут Раковський заперечує з приводу пункту, який говорить про українську колонізацію і з цього приводу виникає досить довга суперечка, в наслідок якої Раковський таки згоджується на виділення цієї справи в окремому пункті.

Після майже півгодинної перерви, під час якої московська делегація мала нараду, Раковський заявив, що вони остаточно приймають план договору української делегації, вносячи при цьому зо-дві дрібних поправки.

Далі С. Шелухин, на запрошення Х. Раковського, докладно окреслив ті засади, на яких можна приступити до переговорів про границі. На цьому ґрунті виникають дуже довгі й гарячі суперечки між С. Шелухиним та Х. Раковським. Ці суперечки зайняли всю другу частину засідання, яке через них затяглося до пізнього часу.

Головним пунктом цих суперечок було різне розуміння головами обох делегацій принципу самоозначення людности в справі прилучення до тої чи іншої держави.

Засідання скінчилось тільки коло 9 години вечора, але по суперечному питанню делегації до згоди так і не дійшли.

В самому кінці суперечки велися коло формули згоди по цьому питанню. З початку цю формулу внесла московська делегація в такий редакції:

Російська мирова делегація згоджується передати питання про визначення кордонів між Україною та Московщиною у політичну комісію при умові, щоб керуючою засадою було прийнято організований і вільний переїзд людности при додержанні етнографічного принципу як передумови (презумпції).

Українська делегація настоювала, щоб у кінці

цей формули зроблено було доплаток: „при обопільній згоді на це обох держав у кожному окремому випадку“. Але москалі на це ніяк не згоджувались і делегація так і розійшлась.

Слідуюче засідання конференції певне буде в понеділок, 17 червня.

На з'їзді представників Державного Хлібного Бюро.

На з'їзді представників Державного Хлібного Бюро, який одбувся 12—13 червня, після доповіді Б. А. Беренговича та управляючих конторами, прийняті наступні резолюції:

1) Беручи на увагу те, що умовлене договором між Україною та Германією зберігання сталих цін на хлібні продукти можливо тільки при тій умові, що держава являється єдиним організованим покупцем, в особі Державного Хлібного Бюро, належить визнати, що присутність на базарі яких-небудь інших покупців при сучасній ненормальній конюнктурі, при цілковитій відсутності подачі і при великому, напруженому до паніки, попиті—приводить до безмежного підвищення цін, в корні руйнує всю пляномірну працю Державного Хлібного Бюро і абсолютно не дає можливості заготовляти хліб.

2) Це становище цілком бажано і прийнято до відома вищим австро-германським командуванням, що являється опланим пунктом всієї праці Державного Бюро на місцях.

Однак об'єднане засідання Ради, Правління та Управляючих Конторами вислухало цілу низку документально доказаних заяв з боку послідніх про те, що представники австро-германського командування та їх агенти чинять закупки до цього часу, по цінам, значно вищим стайним, і, приймаючи на увагу цілковиту неможливість підрахунку користі, в тому розумінні, що од таких безпосередніх закупок лишається де-кілька сот, а в ліпшому випадкові тисяч пудів хліба, в порівнянні з тією колосальною шкодою для справи організованої закупки Д. Х. Б., котра виливається в недоборі мільйонів пудів, а відділя,—в неможливості забезпечити од голоду міста, постачати австро-германській військці, нарешті, на скільки можливо пляномірно виконати договір в тій частині, в якій умовляється відносно заготовки хліба між Україною з одного боку та Германією й Австро-Угорщиною з другого—необхідно визнати, що такі часткові закупки повинні бути безумовно й категорично заборонені.

Між тим, сьогодні цілком певно вияснилось в телеграмі, яку одержано од Миколаївської контори і повідомленні Управляючого Одеською Конторою, що Віртшафт Центральштете вже зробив розпорядження паралельно організувати самостійні закупки для експорту, і місцеві його агенти вчора зробили пропозицію членам Д. Х. Б. району Миколаївської Контори стати їх суб'агентами по закупці хліба, при чому заявили, що, як такі, вони будуть отримувати на 1 1/2 % більш комісійної нагороди, чим це передбачалося Статутом Державного Хлібного Бюро.

З повідомлення п. Управляючого Одеською Конторою, самостійна закупочна організація утворюється Віртшафт Центральштете, через посередництво уповноважених об'єднаних німецьких колоній на Херсонщині. Такі дезорганізуючі всю справу Державного Хлібного Бюро, виступи повинні бути раз на-зазавше авторитетно припинені вищим австро-германським командуванням.

3. Крім того, уявляється киче важливим і негайно необхідним авторитетна офіційна заява австро-Германського командування для загального відома про те, що воно також, як Український Уряд, політику стайних цін на хлібні продукти неуклінно буде підтримувати, і що Державне Хлібне Бюро являється єдиним на Україні покупцем хліба; така авторитетна заява раз на-зазавше припинить всякі чутки, спекулятивні заміри та припинить очікуючу політику базару.

4. Реальна допомога, котру можуть виявити Осередковій Державі в осягненню завдань Державного Хлібного Бюро, може вилитись в наступних негайних заходах:

а) Виплата хоч би 1/10 вартості того хліба, який вони закупляють через Державне Хлібне Бюро,—срібною монетою!

б) Надіслання в розпорядження через Міністерство Продовольчих Справ Хлібного Бюро по договору та ustalеним цінам тих річей першої необхідности, в котрих на Україні почувається голод;

г) Надання можливості Державному Хлібному Бюро полагати в першу чергу постачання міст та голодаючих губерній, а також всіх військових частин, які перебувають на Україні, мінімум двохижневим запасом хліба. Цей запас різко впливає в де яких напрямках: утворить спокій серед населення, знизить ціни на хліб, утворить поступову можливість провадити невеликі закупки;

д) Розпорядження з боку вищого австро-германського командування про те, щоб всі посилки хлібних продуктів, які провадяться на пошту кожним військовим чином зокрема, провадились не шляхом закупки по вільним цінам на базарі, а по стайним цінам з спеціальних запасів, котрі обов'язується в найближчий час утворити Державне Хлібне Бюро для цих військ на місцях їх розположення;

е) Розпорядження, що всі ці видачі з таких країнців Державного Хлібного Бюро для експорту повинні провадитись на рахунок того наряду хлібних продуктів, котрий передбачається договором України з Германією.

Додержання зазначених вище умов Об'єднане Засідання Правління Ради та Управляючих Конторами Державного Хлібного Бюро вважає необхідним ґрунтом для можливої заготовки хліба Державним Хлібним Бюро.

Західний фронт.

Берлін, офіційно, 13 червня 1918 року

На бойових фронтах становище без змін. Місцеві бої на південь від Іпра, на південний захід від Нуайона і на південь від Ен.

Західний театр війни.

Армійська група кронпринца Рупрехта.

Місяцями оживав гарматний вогонь. Траплялися місцеві піхотні бої

Армійська група германського кронпринца.

На південний захід від Нуайон французи обновили сильні контр-атаки на обидва боки великого шляху Рой-Естрей-Сен-Дені. Наступання було одбите з тяжкими втратами, при чім нами було розстріляно 60 панцирних самоходів та взято більше 150 гармат. При одбиттю атак, скільки наших гармат, підвезених до його окопів, захоплено ним. На північ від Ен, наші загони увійшли в окопи ворога. На південь від Ен ми атакували ворога після дуже гарматної підготовки і відкинули його на південь від Кутрі-Домієр. На північ від Корсі ворог звільнив Савієр. Ми захопили більш ніж півтори тисячі полонених. В південно-західному напрямку від Шато-Тьєрі було відбито де-кілька контр атак ворога. За останні два дні ми збили 35 ворожих повітроплавів.

Вечірні повідомлення 13 червня 1918 року.

На бойових фронтах становище без змін.

АВСТРІЙСЬКА РАДІОГРАМА.

Відень, офіційно, 13 червня 1918 року.

На Італійським фронті незначна бойова діяльність. В Альбанії зупинено просування французів на лінії Каміт-Сманренте.

Воєнний огляд.

Бій на французькому фронті.

Бій, який розпочався 9 го червня з ініціативи германців між Мондиг'є та р. Уазою, розвивався й надалі з побільшеною з обох боків горячковістю, потроху захоплюючи все нові й нові райони в напрямкові од р. Уази до р. Марни.

Фронт біжучої операції за останні дні з 11 по 13 червня, в залежності од того, в чий руках перебуває ініціатива, може бути розділено на 3 участка:

1) Осередковий—між р. Уазою та р. Лурк. Тут германці, під впливом захвату підвищеного масиву на західному березі Уази (на південний-захід од Нуайона) примусили французів очистити позиції в лісі Карлепон на східному березі р. Уази і, переслідуючи союзників з боєм, досягли лінії Байолі—Трасі-ле-Вал на захід од Наміель. Взагалі, тут германці продвинулись на 3—8 верст.

На південь од р. Ен, після сильної артилерійської підготовки,—германці атакували французів на участку до лінійного сходу од лісу Вільєр-Котере; атаки означилися успіхом: французи були витіснені на південь од Кутрі-Демар і крім того по французькій сводці од 13 червня, германцями зайнята д. Лі-верзім. Ця деревня міститься на західних одкосах провалля, тактичне значіння котрого крється в тому, що утримавши це провалля, французи забезпечують ліс Вільєр-Котере від обходу з півночі. Коли германцям пощастить розвинути успіх од р. Ліверзім на захід, то доля лісу буде вирішена. На східному підліссію на північ від Карсі, германці по французьким повідомленням з'явилися в лінії французьких шанців, але потім, примушені були залишити їх, хоч і тут германцям вдалося примусити французів очистити Сав'єр, який міститься на північ від Карсі.

Таким чином, на всьому участкові між р. Уазою та р. Лурк германці залишають ініціативу за собою, притискуючи французів на захід, де загрозою фланґів, де атакою відкритої сили.

Об'єктом діяльності тут для германців являється бажаний ліс Вільєр-Котере, з втратою котрого французи втрачуть сильний вузол оборони на шлях до Парижу, що, звичайно, має велике значіння для германців, особливо приховуючи, що од західного підліссія до Парижу трохи більш ніж 40 верст.

2) Участок між Мондиг'є та р. Уазою, де германцями був зроблений перший прорив в цій третій по сьому в біжучому році операції. Цей участок звертає особливу увагу французів, позаяк загрожує глибоким обходом Парижу з півночі, та північного-заходу по правому березі Уази.

Цілковито зрозуміло, що скди французи зтягують максимум сил і ведуть по германській сводці „сильні контр-атаки по обом бокам великої дороги з Руає в Естре С. Дені“.

Атаки ведуться де-кількома французькими дивізіями

зіями, продовжувались поки не стало поміч 11 червня і відновилися 12 червня. Бій одзначається тут рідкісною гарячковістю. Германці мужно витримували атаки, переходячи місцями в контр-атаки. Поки що, бойове щастя і тут не на боці союзників. Правда, по відомостях від 11 червня, французам вдалося просунути місцями до двох кілометрів на схід, але французька сводка за 12 червня замовчує про свій наступ і каже тільки про опір в цьому районі на участку Курсель, північна околиця Мері, германській атаці

Германська сводка точно говорить, що французькі контр-атаки, які мали мету одбити високість в південно-західному напрямку від Нуайона, одбиті на всьому фронті, при чому розстріляно до 60 панцирних автомобілів і взято 150 союзних гармат.

Судячи по кількості тільки розстріляних боєвників і захоплених гармат, можна гадати, що непевне напруження бойових операцій, а значить і кровопролиття боїв тут досягають колосальних розмірів, певно супротивники тут б'ються з глибоким переконанням—перемоги або згинуття.

На підставі сьогоднішніх офіційних сводок можна заключити, що союзникам не вдалося досягнути мети—ліквідувати прорив між Мондид'е та Уазою і контр-атаки, які так рішуче вели французи, мають в теперішній час наслідком лише припинення германського наступу в цьому районі, але після того, як їм вдалося зайняти і утримати в своїх руках важливу в тактичному відношенні високість в південно-західному напрямку від Нуайону.

3) Нарешті третій участок—між р. Лурк та р. Марно; про нього французи згадували тільки в сводці від 11 червня, повідомляючи, що американці взяли ліс Белі; в останніх французьких сводках про цей участок нічого не говориться, тоді як по германських відомостях, тут „з упертістю, не рахуючись з втратами“, французи на протязі двох днів ведуть багато, але поки що без наслідків, атак.

Взагалі, германці і в цій операції непохитно прагнуть до своєї головної мети—наближення до Парижу і на цей раз певно найближчим завданням вони поставили собі вирівнювання фронту на лінії Мондид'е—Троан, по обох берегах Уазы ідуть до своєї мети по волі, але уперто.

Французи, оцінюючи всю важливість обставин, з упертістю, енергією та рішучістю всіма засобами перешкоджають цьому наближенню і намагаються зірвати плани германського командування.

Найблизша майбутність покаже, хто з воюючих сторін на цей раз буде сильнішим в досягненні зазначеної мети.

ТЕЛЕГРАМИ.

Припинення рейсів між Швецією і Росією.

ШТОКГОЛЬМ. 10 VI. Недавно відновлені безпосередні зносини пароплавами Штокгольм Петроград, несподівано припинені через скасування совітською владою всіх раніш виданих дозволів на експорт. (УТА).

Фінляндська армія.

КОПЕНГАГЕН. 10 VI. З Фінляндії повідомляють, що реорганізація армії розпочнеться в найближчій часі під керівництвом німецького полковника фон-Редерна, присланого начальником фінляндського генерального штабу. В першу чергу формуватимуться три дивізії, всього 27000. На інструкторів запрошено німецьких старшин. (УТА).

Заборона руху біженців.

РІВНО. 13 VI. Австрійська влада не перепустила у Володимир Волинський повіт і південну Холмщину біженців, яких цими днями відслано із Рівно. Становище затриманих тяжке. Клопочуть перед австрійською владою про перепуск. (УТА).

Вісті з Гомеля.

ГОМЕЛЬ. 9 VI. На кошти спілки кооперативів засновується сільсько-господарський музей.

Земською управою видана обов'язкова постанова про внесення в найкоротчий строк податків в земську скарбницю. Проти тих, що не платять, буде вжито примусових засобів. (УТА).

Визволення з арештів.

ДУБНО. 12 VI. Губерніяльний староста Андро, 12 червня, під час відвідання тюрми в Дубні, розглянув підстави, на яких заарештовано в'язнів, визнав їх недостаточними супроти голови Олицького земельного комітету та члена земської управи Марченка, сільського голови Сливя. Староста розпорядив їх визволення. (УТА).

Кооперативний журнал.

КРЕМЕНЧУГ. 12 VI. Зібранням уповноважених союзу кооперативів асигновано 5000 карбованців на видання журналу „Кооперативно громадське життя“, для розповсюдження на селі і 3000 карбованців на видачу субсидій кооперативним виданням. (УТА).

Заарештовання злочинців.

ХАРЬКІВ. 12 VI. Заарештовано злочинців, що одержували від скарбниці, на підставі підоблених

документів, гроші бувших офіцерів. На чолі злочинців стояв бувший комісар міліції Золотарів. Замішані писарі військових начальників. Компанія виробляла офіцерські документи вступу в охочеконні курні для одержання проїзних прогонних. (УТА).

Вісті з Миколаїва.

МИКОЛАЇВ. 13 VI. Мійська управа розпочала відновлення величезної площі базару, зруйнованого під час мартівського повстання большевиків. Потрібна величезна сума. Через відмовлення мійської управи видати субсидію біржі праці, закрито майстерні, ідальню. Зареєстровано 15880 безробітних. Загальна кількість безробітних 40000.

Встановлено цензуру газет після виходу. (УТА).

З'їзд земельних власників.

МАРІУПОЛЬ. 13 VI. Відбувся з'їзд земельних власників Маріупольського повіту. З'їхалося по надсто, переважно селян-власників. Обговорювали питання про боротьбу з анархією, організацію доброї охорони в повіті, боротьбу зі спекуляцією, що набирає форми грабінництва. З'їзд постановив звернутись до української комендатури з проханням вжити негайних заходів для розброєння частини населення повіту з большевицьким настроєм. (УТА).

Нова управа.

КРЕМЕНЧУГ. 13 VI. Зважаючи на те, що колеґія управи склала повноваження, дума обібрала членами трьох соціалістів і цензовика не гласного.

З'їзд хліборобів.

МЕЛІТОПОЛЬ. 13 VI. Відкрився губерніяльний з'їзд хліборобів власників для вирішення чергових справ. Прибуло більш 500 осіб. Головує Захаров. Зібрання одногосло висловилося проти сучасних волосних і повітових земств. Гетьману послана привітна телеграма. На з'їзд прибув і виступив з промовою Коваленко, ініціатор першого Київського хліборобського з'їзду. (УТА).

Академічний відділ.

Відкриття курсів позашкільної освіти.

Тільки що одчинились курси для інструкторів і діячів позашкільної освіти, улаштовані департаментом позашкільної освіти, завдяки енергійній праці д.д. М. Шугавського та М. Ярмоленка. Ці курси мати уть велику вагу для освіти нашого села; вони дають енергійних працівників позашкільної освіти для України.

Іх значіння побільшуються тим, що вони мають всеукраїнський обсяг—на курсах зібрались курсисти зо всіх боків України; майже кожен повіт має на них по кілька своїх чоловік. Вагу курсів позашкільної освіти розуміли й Народні Управи, котрі на свої кошти посилали людей у Київ, щоб надалі мати власних інструкторів позашкільної освіти. Де-котрі Народні Управи попросили цілі партії курсистів, як наприклад: Чернігівська 17 ч., Бахмуцька 6 ч. і т. п. Між иншим Брацлавська Народна Управа прислала 3 чоловіка, і всіх з вищою освітою.

На курси зараз зачислено поки що до 200 чоловік. З них 150 чоловік живе в інтернаті, спеціально улаштованим для цього департаментом позашкільної освіти. Що до освітнього цензу курсистів, то треба зазначити, що на курсах є де-яка кількість слухачів з вищою освітою, є студенти й курсисти вищих шкіл, решта ж з середньою освітою і освітою учителів початкових шкіл.

На курсах уже почались лекції д.д. Русової, Перфецького, Кушніра, Сталника, Приходька та Біляшевського; крім того, ласкаво згоднісь читати лекції д.д.—Чикаленко, Веселовський, Садовський, Зінківський, Старицька Черняхівська, Стеценко, Сірополько, Сушицький, Радніків, Кізіма, Литвиненко, Прокопович, Тушкан, Яната та Партенко.

11 червня відбулось урочисте відкриття курсів позашкільної освіти в помешканні першої гімназії.

Першим виголосив курси товариш міністра Народної Освіти, д. Холодний, котрий зазначив вагу одчиняємих курсів. У той час, говорив промовець,—коли шкільна освіта вся систематизована, розпланована, позашкільна освіта так різноманітна і різнобарвна, що не може піддатись ані якій певній систематизації і тому, для керування позашкільною освітою народу, потрібні особливі знання—знання того, як підійти до душі народу, як захопити її, як зацікавити.

Гарну промову сказав, пан директор департаменту нижчої школи, д. Лащенко, котрий закликав курсистів після скінчення курсів не поривати зв'язків з українським учительством взагалі і учительською спілкою, а працювати й надалі поруч з ними. Широко пролунав заклик промовця до служби на користь народної освіти, бо вона має бути тим ґрунтом, на якому будуватиметься майбутня українська держава і тільки засобом освіти може удасться українській інтелігенції витягнути свій нарід з тих злиднів, в яких зараз він перебуває.

Після цього, на свято відкриття курсів прибув пан міністр Народної Освіти д. Василенько і сказав гарячу промову. Промовцем було зазначено, що їм надається багато більша вага позашкільній освіті, ніж шкільній. Ця революція застала наш нарід не-

освіченим, темним, не підготовленим до реформ, отже потрібно прикласти усі сили до того, аби освітній нарід і створити свою, власну національну культуру.

Пан міністр промовляв по українському, і його промова зробила величезне вражіння на присутніх.

Комісія анад. Вернацького.

Згідно пропозиції п. міністра освіти академіком Вернацьким організовано комісію в справах вищих шкіл і об'єднання діяльності наукових інституцій, і в склад цієї комісії увійшли: проф. Сумцов, проф. Багалій, проф. Шалашніков, проф. В. І. Лучицький, проф. Дв. Метц, проф. Спекторський, представник від департаменту вищої школи і прив-доц. Личков (секретарь). Комісія ставить собі метою попередній розгляд всіх питань, що торкаються об'єднання наукових інституцій, видання законів в справі існуючих вищих шкіл та збудовання нових. Між иншим в найближчому часі мають бути переслані до комісії складені департаментом вищої школи законопроекти: 1) що до перетворення київського українського народного університету в державний університет з першого липня 1918 р., в складі чотирьох факультетів, 2) що до заложення українського державного університету в Кам'янці на Поділлі в складі історико-філологічного факультета з теологічним відділом і природничого факультету з зоологічним відділом з 1-го липня 1918 р.; 3) що до заложення спеціальних стипендій в справі забезпечення українських університетів відповідними українськими науковими силами; 4) що до відкриття чотирьох кафедр по українознавству в одеському та харківському державних університетах і в ніжинському історико-філологічному інституті з першого липня 1918 р.; 5) що до асигнування міністерству освіти 3.000.000 карб. на вищі наукові українські інституції (на київський український університет 1.076.000 карб., на кам'янецький 770.000 карб., на українській стипендії 150.000 карб., на українській кафедрі 72.200 карб., на українській народній університеті 800.000 карб., на тимчасову допомогу ріжним інституціям в справі поширення української культурної праці 124.780 карб., в тому числі на утримання відділа Пулковської обсерваторії в Миколаєві 61.000 карб. та на організаційні витрати по улаштованню кам'янецького університету 50.000 карб., решта—на зміцнення видавничих коштів ріжних наукових товариств); 6) що до щорічної допомоги з державних коштів харківським вищим жіночим курсам та до допомоги працюючим жінкам; 7) що до щорічної допомоги з державних коштів київському феодеальному інституту і 8) що до тимчасової допомоги київському науковому т-ву імені Шевченка.

Надання прав вищим школам.

Міністерство освіти визнало можливим надати права правничого факультету державних університетів „Громадянсько правничого факультету“ (з трьохрічним курсом) київського правничого інституту проф. Синайського при умові обов'язково заведення кафедри західне руського права. Що до київських вищих жіночих курсів, зачонованих п. Жекуліною, то міністерство освіти визнало можливим дати для історико-філологічного факультета тих курсів під керуванням т-ва професорів і учителів права видавати заочні свідчення, рівнозначні свідченням инших державних і повноправних вищих шкіл, а також утворити комісію для остаточних іспитів, рівнозначних іспитам вищих державних і повноправних шкіл, але при таких умовах:

- 1) мати в складі правління т-ва не менше половини членів з повноцензових професорів;
- 2) мати в складі лекторів не менше половини професорів і доцентів, що мають право викладати в вищих школах;
- 3) мати програми викладів не нижче, як на історико-філологічному факультеті університетів, що до кількості самих предметів і скількості річних годин по кожному, як теоричних, так і практичних;
- 4) завести виклади української мови й українознавства українською мовою.

Київський Український Університет

Чергові засідання Ради лекторів відбуватимуться в помешканні департаменту вищої школи міністерства освіти (Бібіковський бульвар, 14, 1-й пов.).

В науковому Т-ві імені Шевченка.

Зараз існує при Київському Українському Науковому Т-ві термінологічна комісія, складена з спеціалістів української мови. Задавалося б, що праця ріжних инших термінологічних комісій при окремих міністерствах повинна передаватись на розгляд термінологічної комісії Наукового Т-ва, поки ще не засновано Академію Наук. Але ж де якими Міністерствами введено вже по відповідних відомствах нові термінології на підставі праці власних термінологічних комісій і без всяких зносин з Науковим Т-вом. Позаяк у нас на Україні дуже небагато поки що знавців, з наукового боку, української мови, то, буває, що відомствані комісії складаються з таких аматорів, які перетворюють терміни, аби тільки вони були инші—не ті, що досі існували. Таке кустарне утворення урядової термінології може зовсім погубити українську мову та наповнити її такими словами, яких ніхто не буде розуміти. Така аматорська термінологія викликає велике обурення у знавців мови, і з приводу тієї термінології

виникає багато непорозуміння. На превеликий жаль, необхідно зазначити, що по різних галузях громадського життя, в мистецтві, літературі, навіть в шкільних підручниках у нас починає завойовувати собі право на громадянство цей маломіщанський, фальшивий тон патріотичного почуття, який підказує у всьому своїй бачити гарне тільки тому, що воно своє. Ні, нам Українцям нема добра з такої сліпої любові до рідного краю і рідного народу, що любить все без розбору, чи добре й гарне, чи лихе й погане, аби лише українське. „Нам Українцям,—як справедливо зазначає проф. Ст. Рудницький,—треба розумно любити Україну, кріпко любити все, що в ній добре й гарне, цуратися всього, що лихе й погане й працювати з усіх сил, щоби його на Україні не було“.

Хроніка.

На прийомі у п. Гетьмана.

14 червня.

1) п. Гетьманові представлялась президія Київського Польського Виконавчого Комітету, з головою Комітету Ф. Т. Михайловським на чолі—в справі закону національне самовизначення.

2) Делегація з міста Гомеля від урядових та громадських інституцій та організацій в складі: Голова І. П. Максимов та три члена. Делегати доложили п. Гетьману про тяжкий стан міста та повіту, російське населення котрих прагне об'єднання з рідним українським народом.

Як раніш приходили послы в Московську Державу з проханням про допомогу та приєднання, так і тепер надіслана делегація від маленької частки України з проханням про захист та оборону.

п. Гетьман сказав, що по Брестському договору Гомель прилучено до Української Держави і треба сподіватись, що справедливе бажання Гомеля справдиться. За розв'язанням детальних питань делегатів відіслано до С. Шелухина.

3) Делегат села Віхнячки Уманського повіту М. І. Скоробряшук, делегат села Пенюжкова того ж повіту Г. Куцелена, делегат села Верхнячки Уманськ. повіту Ф. Д. Запарованій, делегат села Притики того ж повіту А. І. Демчук,—всі прийшли до п. Гетьмана з проханням про урегулювання відносин селян з поміщиками.

Делегати в подробицях висловили свої селяські потреби, повідомили про те, що обсягли, як свої, так і поміщицькі поля, а тепер повернулись власники й виявляють свої права на врожай.

п. Гетьман сказав: „хто засіяв в цьому році—того і врожай“. Доведеться тільки заплатити за взятє зерно.

Взагалі аграрне питання розв'яжеться тими законами, які виходять цими днями.

Самарська делегація од імени 360,000 українців приїхала прохати захисту їх інтересів та допомоги у п. Гетьмана, делегати прохали призначити консула, котрий би обстоював їх інтереси. Крім того вони прохали відкрити межу і в інших місцях, не тільки в Орші, позаяк в Орші, в лісах та під одритим небом, скупчилось багато українців, які ідуть на вітчизну і терплять силу горя.

п. Гетьман дякував делегатів за привітання і обіцяв призначити консула і, якомога, допомогти рідним українцям, яких доля закинула далеко за кордон.

З приводу питання про повернення збитків, п. Гетьман надіслав делегацію до С. Шелухина.

Делегація евакуйованих служачих, яких приписали до Польських залізниць, прохали видати їм належні гроші і залишити тимчасово на Україні, делегати доложили, що виїхали обхідним шляхом тільки багаті люде, а лишилась біднота, з великою родиною.

п. Гетьман обіцяв допомогу, але при цьому зазначив, що скрізь велика потреба і йде загальне скорочення розходів.

Голова Пензенської Губерн'яльної Ради дожив про страшну злидоту українців (20—25 тисяч) Пензенської губернії. Большовики забрали у селян все: коней, скот, одягу та хліб, котрий не видають їм навіть по карточкам. Хати й будівлі підпалюються, родини вирізуються. Біля 10 000 українців одіслано на вітчизну, але тут їх зустріли великі злидні.

Вони приїхали сюди й не знають, що тепер робити: грошей нема, й землі ні на що купити.

Голова губ. Ради висловиле думку, що треба призначити спеціальне засідання Ради Міністрів в присутності п. Гетьмана для скоршого й найбільш вірного розв'язання питання. Делегат додає, що в Пензенській губернії українців усунули зо всіх посад і вони голодують з своїми родинами.

п. Гетьман дуже уважно і з подробицями розпитував делегата, прохав порадитись з Головою Ради Міністрів і обіцяв цілковите підтримання.

Прийом горнопромисловців.

14-го червня п. Гетьману представлялась делегація з'їзду горнопромисловців підля, на чолі з головою, інженером фон-Дітмар.

Делегати вітали п. Гетьмана, вручили йому 100,000 карб. на допомогу потерпілим од вибуху і заявили, що всіма силами будуть допомагати п. Гетьманові та його урядові в будівництві Української Держави.

Представлялись п. Гетьманові 14 червня:

1) Бувший начальник дивізії генерального штабу майор В. С. Де-Вейль.

2) Ротмістр П. Н. Лосеневич.

3) Головний лікар шпиталю 3-ї стрілкової дивізії С. О. Зелінський, з проханням про встановлення в правах, як безвинно потерпілого.

На прийомі у п. Гетьмана були: герцогиня Лехтенберзька, генеральша Середина і одеський градоначальник генерал Мустафін.

Представлялась одна з поволжських українських делегацій і повідомила п. Гетьмана про надзвичайно скрутне становище українців, які залишились в Москвіщині.

13-го червня п. Гетьман слухав обідню у домашній церкві свого будинку.

О 1-ій годині дня відбувся сніданок, на якому були присутні начальник штаба германського командування генерал Гренер, військовий міністр Рогоза і дежурні чини гетьманського штаба.

По міністерствах.

Земельний закон.

Гетьман України затвердив в останній редакції закон „про право продажі-купна земель позаміських осель, який обмежить право купна землі 25 десятинами на одну душу, включаючи в цю кількість землю, яка раніше була в його володінні“. Закон має метою забезпечення землею безземельних і малоземельних селян. Касуючи свобідний перехід великих земельних володінь з рук в руки, повинен закон довести до безболізного роздроблення їх і переходу в руки дрібних власників. (УТА).

З ради міністрів.

На останньому засіданні Ради Міністрів обміркувано і прийнято закон, яким вводиться регулярність в ліквідації установ громадських організацій з часу війни, земюза, горюза, земгора. Ліквідацію цих інституцій, на складах яких знаходилась безчисельна кількість сир'я півфабрикатів, виробів фабрик, майстерств і заводів, які належали до них, розпочато з початку біжучого року. Вона приняла хаотичний характер, завдяки чому, коло неї витворилась низка мальверзацій. Товари, яких пролавали інституції і організації, доставилися до рук спекулянтів. Новим законом зосереджуються всі діла по керуванню ліквідації інституцій з часу війни в руках головноуповноваженого, з правами товариша міністра з правом безпосереднього покладу на засіданнях Ради Міністрів в справах головноуправління. Головноуповноваженому відано новим законом дуже широкі права повноваження. Ревізія діл інституцій захопить весь період їх діяльності. Відання головноуповноваженому надзвичайних прав повноважень пояснюються необхідністю зробити кінець знищенню народного майна, яке так широко розвинулось. На пост головноуповноваженого назначено відомого громадського діяча Ю. А. Кістяківського. Новий закон, який опублікують телеграфно, входить негайно в силу. (УТА).

Лісний фонд.

Міністерство земельних справ подало в Раду Міністрів законопроект про охорону державного лісного фонду України. Надзвичайні одпуски лісного матеріалу по обставинам воєнного часу, анархічне розграбування лісу в революційний період одбилися як найгірше на запасі державного лісу. В деяких дачах лісоосіками вирубано на 20—30 літ вперед. Початковий період будівництва України, який ми зараз переживаємо, вимагає особливого напруження в справі отпускання заготовки лісу для залізниць, гірної промисловости, цукроварень та інших підприємств, також на завдоволення населення паливом. Тому міністерство пропонує затвердити правила ревізії господарства в державних лісах України, в 1918 році, заснувати два районних ревізора, перший Волинський, Холмський, Минський, Чернігівський; другий Київський, Подільський, Харківський, Полтавський, Таврійський, Катеринославський. Для кожної губернії буде призначено особливих таксаторів; для зазначеної справи прохують кредиту 462,000 карбованців. (УТА)

Кінець страйку в міністерстві земельних справ.

Страйк співробітників міністерства земельних справ майже ліквідовано. Вся справа передана прокурору для пресвалдення слідства.

Що до шкіряної монополії.

Полтавська районна шкіряна управа звернулася до міністра продовольчих справ з запискою про шкіряну монополію. В зв'язку з цією запискою, паном міністром наказано директору VI шкіряного департаменту, в термін 10 днів, виробити законопроект про шкіряну монополію, поклавши підвалиною її записку Полтавської шкіряної управи.

Для підготовлення законопредположення про монополію має утворитись комісія в складі представників: 1) міністерства фінансів, 2) міністерства торгівлі і промисловости, 3) шкіряної великої і малої про-

мисловости, 4) шкіряного торгівлі і 5) працівників по монополії шкір.

В міністерстві харчових справ.

Звільнено від посади, згідно з проханням віце-директора департаменту заготовки й постачання цукру, д. Кифіра, Майстренка; замість його призначено д. Івана Громвеко.

Тільки що призначеному віце-директору департаменту заготовки й постачання цукром д. І. Громвеко доручено зробити ревізію праці відділів постачання цього департаменту.

Призначіння.

Наказом пана міністра праці призначено на посаду віце-директора департаменту законодавчих внесень д. О. А. Околовича.

Департамент громадських робіт.

У департаменті громадських робіт вироблюється ціле коло інструкцій про технічний догляд і взаємовідношення адміністрації та робітників на громадських роботах. Крім цього вироблюються інструкції про порядок найому та розподілення безробітних на громадських роботах біржами праці, мійськими самоврядуваннями і т. п.

Зпитання про українську мову.

Начальник запорозької залізничної надіслав в міністерство шляхів відомости, що за для навчання деяких урядовців державної—української мови при управлінні запорозької залізничної організації короткочасові курси. Для загального ж навчання начальника припоручено „бюро ради культурно-освітніх інституцій“ виробити плян організації курсів української мови, лекції котрих можуть відбуватись в помешканнях залізничних шкіл під той час, коли згадані помешкання будуть вільні від шкільних навчань; щоб перепроводити цілковито вищезгаданий проект виявляється одне питання: якою мовою і правописом користуватись: літературно-науковим—вітвореним в Галичині спільними силами всієї України, чи місцевим уживаним пересічними українцями?

Поштові скриньки на швидких потягах.

Щоб улаштувати провіз поштових листів швидкими потягами, поштовий департамент прохає міністерство шляхів зробити поштові скриньки і приладити їх до багажних вагонів швидких потягів.

З приводу цього міністерство шляхів зробило розпорядження всім начальникам доріг України, що кожній залізничній належить зробити це для своїх составів швидких потягів.

З міністерства шляхів—торговельно-економічні справи.

Міністерство торгівлі і промисловости повідомляє міністерство шляхів, що воно незабаром має приступити до організації торговельно економічної діяльності своїх представників за кордоном та утворенню на Україні і за кордоном торговельних палат. Тому департамент зовнішнього торгівлі прохає міністерство шляхів надіслати до департаменту статистичні матеріали, котрі мають відношення до розвитку торговельно-економічних стосунків з закордоном.

Державна ж палата торгівлі прохає командувати представника від міністерства за для утворення проекту статуту бюро по закупках за кордоном мануфактури та галатереї.

Повідомлення залізниць.

Від управління правобережної залізничної всім сітям доріг України було повідомлення, в котрому зазначається, що по обставинам, незалежним від шляхів правобережної залізничної, з 11 червня і до одміни припиняється прийом всяких грузів, а також і пасажирів і їх багажу, идучих на і через участок Цвітково-Звенигородка в обох напрямках.

Німецька військова влада по м. Київу розілегла таку обяву:

Німецькою комендатурою по законним приговорам польового суда від II-VI 1918 р. приговорено: а) М. Є. Харченкоу на три роки тюрми за те, що на базарі уквала у німецького салдата гаманець; б) Семена Назаркина на 4 роки тюрми за те, що вкрав в трамваї у німецького офіцера револьвер; в) Тараса Слободянюка до смертної кари за те, що вбив пожарного Волковського і брандтмейстера Галкевича; г) Столяра Денисенка на три роки тюрми за те, що вкрав у німецького салдата гаманець і цілився другого вкрати; д) Шевця Мамонта за те, що цілився вкрати гаманець у німецького салдата; е) Селянина Журавель на 2 роки тюрми за те, що вкрав гаманець у німецького салдата; ж) Контрорщину на одну ніч всіх німців; з) Контрорщину на один рік тюрми за те, що вкрав гаманець у німецького салдата; и) Бувацького на три роки тюрми за те, що вбив убиство Крушевського малим салдатом; к) Селянина Журавель на 2 роки тюрми за те, що вкрав гаманець у німецького салдата.

Про події в Звенигороді.

З певних німецьких міст циркулюють цілковито неправдиві повідомлення в Звенигородському районі про встановлення на це повіт німецьким військом. Війська, яка там присутня, не має ніякого стосунку до встановлення німецької влади.

Подорож на могилу Шевченка.

Професорами народнього українського університету улаштується подорож на могилу Шевченка. Участь в цій подорожі можуть брати тільки члени організованого українського студентства. Записуватись можна у діжурного члена комісії по улаштуванню подорожі в 2-й аудиторії університету св. Володимира від 4 до 6 годин вечора.

Відповідь п. отамана Сливинського.

Начальник генерального штабу, пан отаман Сливинський, на запитання його до з'їзду діячів плястичного мистецтва, дав слідуєчу відповідь:

„Дуже жалкуючи про те, що неодаждна праця мирової конференції не дає мені можливости особисто привітати з'їзд діячів Українського плястичного мистецтва, прошу ініціаторів та членів з'їзду прийняти від мене найширші побажання щасливої та корисної праці на шляху відродження українського плястичного мистецтва, нести його в глибочині народу українського, в душі якого черпати силу за для своєї вдячної праці“.

Підручники для нижчих шкіл.

Департамент нижчої освіти повідомляє, що ним виготовано для виставки на вчительських курсах комплекти підручників для нижчих початкових шкіл (букварі, граматики, читанки та задачки). Просять представників земств та міст звертатися за такими комплектами до департаменту.

До імпорту закордонних машинок з Германії.

В цих днях товарним відділом українського народнього кооперативного банку відправлено з Києва перший транспорт закордонних машинок прибутих з Германії. В числі висланих машинок знаходяться плуги: „Флетара“, „Ріхтера“, всім відомі плуги „Сакка“, культиватори „Венського“ й „Монахія“, молотилки „Ланца“ і „Флетара“ з приволами, віялки „Робера“, трієри „Фламгер Цудзе“ і „Маєра“ маслобойки, сепаратори, вила та інше знаряддя. Машини до більшости відправлені по вагонно в Київщину, Подільщину, Полтавщину, Чернігівщину і Херсонщину.

Допомога потерпілим.

До розпорядження мійського комітету Допомоги потерпілим на Звіринці від вибуху 6 червня до 12 червня вплинуло 39.806 карб. 30 к., а саме—від союзу „Мійський Споживач“ 10.000 карб., від населення Пуші-Войці—2.569 карб. 75 коп., від Греського консула І. Грипарі—3.335 карб. 50 коп. (ці гроші зібрані серед грецької колонії). Крім того вплинуло від редакції газети „Кієвська Мисль“—12.351 карб. 58 коп., від редакції „Послїднія Новости“—6.598 карб. 26 коп. з яких 5.551 карб. 66 коп.—від дирекції і артистів Олексїєвського парку.

Мійським комітетом допомоги потерпілим від вибуху організована в думськїм залї подача юридичної допомоги.

Прийом від 10 по 3 год. дня.

Повідомлення.

Представники професійної спілки співробітників бившої канцелярії Укр. Ц. Р. доводять до відому всіх товаришів, що представники від канцелярії Ц. Р. Ев. Галачевич і В. Митчин рішуче зріклися працювати навалї в комісії, мотивуючи перетогою.

При розглядї цієї справи виявилось, що показанї представники вже одержали ліквідаційні гроші і знайшли собі посади при канцелярії державного секретаря в той час, коли з інших співробітників частина не має посад, а ліквідаційні гроші одержали тільки 20% загального числа.

Визнаючи таке поведення збоку представників професійної спілки порушенням взятих їми на себе обов'язків, ми доволимо про це до відому всіх товаришів і про те, що нами полана заява про призначення до комісії інших представників канцелярії, замість зрікшихся.

Про цей випадок рішено також довести до відому співробітників канцелярії державного секретаря, де працюють зазначенї особи.

Велика пожежа.

У Києві, на Подолї, 14 червня о 3-й годинї дня, при сильному вітрі, виникла страшна пожежа. Вона з гаванї, де лежало багато дров, м'яса та інших горючих матеріалів, час пожежа обхопила місцевість од беревої вулицї по берегу Дніпра і мало що вулицї. Мало на всі будинки од Великої Балуї і до Почайнської річки команди працюють неадекватно. Пожежним вдалося пригасити пожежу на Хоровій вулицї, де останнїм часом (набережно-Хрещатцької) горів будинок. Море волню і диму вийшовший Полї.

Велика сила людей з майном пароплави підтягнути, берлини,

Всі високї місця, як от Купецьке зібрання, Царський сад, Володимирська гора та коло Андрїєвської церкви, усїяні глядачами.

Причини пожежі, поки-що не в'яснено.

СЬОГОДНЯ.

Прийомні дні по міністерствах.

— Канцелярія міністерства внутрішніх справ повідомляє, що міністр внутрішніх справ приймає в бившому царському палацу (Олександрівська № 8) по вівторках від 11 до 1-ї години дня урядовцїв, прибуваючих з провінції, по вівторках і середах, від 2-ї до 5-ї години дня, приватних осіб, прибуваючих з провінції. Керуючий міністерством внутрішніх справ товариш міністра А. Вишневський і товариш міністра по справах адміністративно-політичних М. М. Воронович приймають приватну публіку в бившому царському палацу (Олександрівська № 8) по понедїлках і четвергах від 3 до 5-ї години дня.

— У п. міністра народньої освіти буває по вівторках (по особистих проханнях) і по четвергах від 1-ї до 3-х годин. Запис на прийом ведеться у дні прийому від 11 до 1 год. На дому або в иншї дні тижня п. міністр зовсім не приймає.

— У м-ві закордонних справ. Управляючий міністерством п. Дорошенко приймає по вівторках, четвергах, п'ятницях і суботах делегації від 12 до 1-ї год. і окремих осіб від 1 до 2-ї години.

— Міністр фінансів приймає (Олександрівська, 15) від 10 до 1 години дня тільки два дні на тиждень: по четвергах приватних осіб і по вівторках—делегації.

— Міністр земельних справ приймає особи, котрі мають до нього інтереси, що-дня від 2 до 3 год., крім свят і недїль, у своєму кабінетї на Володимирській вул. № 19.

— Директор бюро преси д-р Дмитро Донцов приймає щоденно від 10 до 12 год. в помешканнї У. Т. А. Хрещатик, № 25, тел. 16—45.

— Начальник 2-го відділу бюро преси і редактор „Державного Вістника“ Іван Юцишин приймає в понедїлок, середу і п'ятницю від 10 до 12 год., Хрещатик № 38, III поверх кім. 31 тел. 17-69.

— Генеральний писар Гетьмана України оповіщає, що прийом у нього приватних осіб буває по вівторках і суботах від 3 до 5 год. дня. Записуватися на прийом треба від 10 до 12 год. дня.

— Лекція української мови. Заходами батьківського комітету і педагогічної ради в VI-й гімназії (Дорогожицька 79) 15 червня від 9 до 11 год-н ранку починаються лекції (субота, вівторок, четвер) української мови і літератури для учнів луганівських шкіл і для дорослих. Плата 20 карбованців. Лектори д-д. Лукашевич і Дударь. Запис продовжується.

— Безплатна амбулаторія. При 2-му українському венеричному шпиталї (бувш. 824 пол. звезд.) відкривається безплатна амбулаторія для прийому хворих шкїрячими і венеричними хворобами.

Шпиталь розташований на Печерську в помешканнї Прозоровської башти.

Прийом хворих від 10 до 12 години провадиться щоденно ординаторами шпиталю, крім свят, при найближчїй участї консультанта шпиталю професора Боровського.

Шпиталь обслуговує як військових, так і приватних осіб.

Має відкритись також і жіночий відділ.

— Концерт з творів К. Стеценка. Сьогодні, 15 червня, в Троїцькому Народньому Домї одбудеться концерт 1-го Українського Національного Хору у Києві, присвячений творчости композитора Кирила Стеценка. Крім автора К. Стеценка, в концертї беруть участь артисти: п. Б. Вєпринський, Л. Искра—Єзерська і А. Старосельський. Хором дирижує Олександр Приходко. Квитки в книгарнї „Українська Республіка“, Фундуклівська 19. Початок о 8 годинї вечора.

— Повідомлення. При могилї Т. Шевченка коло Канїва губерніяльне земство спорудило на Дніпрї лловучий готель на 18 кімнат під назвою „Чайка“. В тїм готелї можуть проживати по 3 доби всі, хто схоче одїлати Могилу.

Кімнати на одну й двї особи з ліжками, сїнниками й подушками. Цїна за лобу з одного—3 карб., з двох—4 карб. Самовар 50 коп. Укривало (за весь час)—1 карб. Є служниця, що може ходити на базар і готувати просту страву. Шо-дня одчинено книгарню. Є човни; купання на одгровї.

Пароплав, що одпливає з Києва ранком,—прибуває до Канїва (од пристанї до Чайки 10 хвилин ходу) о 8—9 год. вечора; вечірний—прибуває коло 6—7 ранком. З Канїва на Київ пароплав одходить коло 10-ї вечора і 6-ї ранком.

— Виставка. У Суботу, 16 червня, одкривається виставка „Т-ва Дїячів Українського Плястичного Мистецтва“—картин, архітектури, скульптури, графіки, дїтячої творчости, художньої промисловости і фотографїї, зразків української старовинної архітектури.

Виставка відкрита од 11 до 6 годин вечора, що-дня.

— Лекція. В Українському Робітничому Клубї (на Лукїєвцї в народньому будинку) 17-го червня, о 7-ї годинї вечора, відбудеться лекція т. Чеховсь-

кого на тему: „Громадський рух на Україні в кінцї 19-го і початку 20-го віку“. Вхід вільний.

Збори архітекторів. В недїлю, 10 червня о 10 з пол. год. дня в помешканнї кїївської повітової народньої управи (Рейтерська 37) одбудуться загальні черговї збори „українського товариства архітекторів“.

Порядок денний:

1) Доклад про одкриття у Києві архітектурного Інституту.

2) Бюро праці товариства.

3) Біжучї справи.

— Вечїрна. У суботу, 15 червня, в українському клубї (Пушкінська № 1) одбудеться чергова вечїрка. Буде концерт і танці.

— Лекція Донцова. 19 червня, в середу, о 8 год. веч., в залї Українського клубу (Пушкінська, 1) відбудеться лекція д-ра Дм. Донцова на тему:

„Культура Примітивїзму“ (Основні елементи російської культури).

Короткий конспект лекції:

Культурна експансія Росії. Елементи російської культури. Її політичні й соціальні підстави. Культ. загалу. Східно-азійські елементи російської культури. Православ'є і католицизм. Негадія індивідуалїзму. Толстовство і максималїзм. Полїтична несконсолїдованість Росії. Аполїлогія пасивности. Культура і політика. Росія чи Європа.

— Кому подавати прохання на учительські посади

1. Учителїв середніх шкіл і інспекторів вищих початкових шкіл призначає комісарїят по справах кїївської шкільної округи (Бїбіков, бул. № 14, прийом з 1 з пол. год.)

2. Учителїв вищих початкових шкіл призначає кїївський губерніяльний комісар по народній освітї (Гоголевська 7, пом. 20 у дворї, прийом з 2—3 г.)

3. Учителїв початкових шкіл призначають шкільні ради при повітових земських і мїських управах по приналежности. (Адреса кїївської повітової земської управи—Рейтерська 37).

4. Учителїв народніх шкіл м. Києва призначає „комітет по народньому образованню“ (Публічна книгозбірня, Олександров, вул. біля Купецького салу), із кандидатів, яких представляють національні учительські спілки по приналежности.

— Просимо т.т. вчителїв: Уванченка, Гаявого, Олександрова і т. Музиченка, Трегуб Настю, Харламову, Дяківську, Клименка, а також т. Сніжного прибути на засідання, яке відбудеться 17 червня в понедїлок о 4 годинї дня в помешканнї на Іринєвській вулицї № 6 третїй поверх.

Департамент професійної освіти.

Департамент професійної освіти доводить до відому членів комісії по складанню й перегляду підручників для ріжних технічних шкіл, що 18-го червня, у вівторок, о 5-ї годинї вечора в будинку міністерства освіти (2-й поверх) відбудеться засідання окремих підкомїсій, а в 6-ї год. вечора—загальне засідання комісії.

Від Редакції.

В № 62 гезети з 13 червня, в рецензїї на Концерт з творів Стеценка, вийшло через недолїд де-кїлька друкарських помилок, з яких найважнїші справляємо: в „47-му рядку, по словах „До піснї“—пропущено: „а перелусїм в „Колїсковї піснї“ в місцях, де повільне темпо 1 т. д.; в 60-му рядку, замість „хорового секрету“, має бути „хорового ефекту“; в 88-му рядку, замість „спїв молод. артиста“,—має бути „гра молодого артиста“; в 103-му рядку „свитовї“ має бути „святотвї“; в 107-му рядку—„будуєчих“ має бути „будучих“.

Мистецтво.

Всеукраїнський зїзд художників.

На третїй день зїзду докладів було особливо багато. Першим докладом був доклад Ф. С. Красницького—„про художню освіту“. Сама по собі цікава тема докладу і де які питання, гостро зачіпленї докладчиком, викликали довгї і цікаві дебати.

Ось цей доклад передано тут як-що й не цілком, то все ж таки в самих головних рисах:

„Справа художньої освіти та художнього виховання у нас на Україні поки-що лишається при старому порядку, бо хоч і почато її у нас, навіть відкрито художню академію, але почато не з того кінця, і тому немає напїї, щоби вона мала яке-небудь бажане нам значіння.

В зв'язку з питаннями про художню освіту та про художні школи, мимоволї виникає питання про академію мистецтв взагалї і про ту академію, яка існує у нас зараз у Києві.

Чи справдї академії мистецтв, як школи можуть служити правдивими провідниками художньої освіти, художнього розвою та художнього впливу на широкї маси, і якими засобами можливо поставити художню справу у нас на Україні як найкраще?

Історія мистецтв нам показує, що плястичне мистецтво як з боку техніки, так і творчости, найбільш високо стояло тоді, коли ще жадних художніх академії, як шкїл, не було,— архітектура й скульптура у Греції, які служать ідеальним зразком і до

цього часу; архітектура, скульптура та малювання в часи відродження та майже до кінця XVII віку, коли вперше в Італії з'явилися академії, як спеціальні художні школи. З того часу, а це дуже характерно, на батьківщині відродження та розвою пластичних мистецтв, Італії, пластичне мистецтво стало упадати, так що після відкриття художніх шкіл, Італія не дає вже й по цей день великих художників-пластиків. Такі, відомі всьому світу, художники, як Мікель Анджело, Рафаель, Тіцін та Леонардо де Вінчі зовсім не вчилися у школах академіях.

Проти художніх академії, як шкіл, у Західній Європі вже не мало писалося, а в останні часи багато художників були тієї думки, що академії не тільки не сприяють розвою пластичних мистецтв, а навпаки гальмують вільний розвій мистецтва, бо академії, як вищі художні школи, значну більшість своїх учнів нівечать, а убивають їх здібності і їх творчість.

Чи це нормально? Ні, для справжніх художників, для талантів, для геніїв шкіл не було і не буде. Що ж повинно бути для того, щоб серед нашого громадянства були справжні художники, поети—художники? Щоб не було тих, що єміють малювати і звуться художниками, не маючи на те таланту? Що ж повинно для того бути, аби ми мали у себе справжнє мистецтво, а через те найкращі його впливи.

Для того повинен бути „осередок“ та відповідна атмосфера, відповідні умови для носителів художніх талантів. Такі умови, починаючи знову національне життя, і повинні утворити. Проводячи з початку у нас на Україні художню освіту, треба її поставити так, як вважали освіту, щоб те треба починати з шкіл навчання, перш за все, графічної мови, щоб те малювання і різьбярства, поки у загальноосвітніх школах цю графічну мову не буде поставлено так, як повинна бути поставлена всяка мова. Для того треба утворити декілька шкіл, або гімназій графічної мови; по скінченню цих гімназій учні переходять по своїх здібностях, хисту і нахилу у такі вищі школи: 1) інститут учителів графічної мови (малювання та різьбярства), 2) інститут архітектури і 3) інститут прикладних мистецтв.

Такий поділ спеціальних художніх шкіл виходить з тієї засади, що ці школи рівнобідні по своїх завданнях.

До цього часу таких спеціальних шкіл у нас не було. А між тим потреба в них дуже велика, позаяк нам необхідні кадри тамучих вчителів графічної мови і художньо-промислові школи, з яких справу було б поставлено так, як слід. Що торкається тих, хто хоче і може йти шляхом чистого мистецтва, то про них особливо треба побачити державі.

На думку докладчика, для таких людей потрібно утворити спеціальні майстерні, які добре було б збудувати при відповідних музеях або в містах і селах, де хоч і нема таких музеїв, але які визначаються красою природи або цікаві історичною спадщиною.

Ці майстерні повинні удержуватися на спеціальні державні кошти. В них повинні бути різні моделі, убрання, манекени, художні часописи. У цих майстернях мають право працювати тільки відповідно грамотні. У цих майстернях буде кожному художникові можливість довести свої плани, свої наміри до кінця. Ці майстерні поділяються на загальні, де працюють гуртом для придбання кращої техніки, і окремі помешкання—майстерні, де художник міг би індивідуально виконати свій твір. Заснування таких майстерень у різних пунктах, у різних містах дасть змогу по всій території України розвиватися мистецтву, а не сконцентруватися в одному якому-небудь місці.

І докладчик пропонує з'їздові прийняти резолюцію в дусі доклада.

Першим опонентом виступає проф. університету св. Володимира Б. Б. Павлуцький, який зазначив, що з'їзд занадто авторитарний для того, щоби виносити швидкі резолюції по такому важливому питанню після недовгого обговорення цього питання.

Робити ж експерименти—не варто, позаяк такі експерименти частіше всього лопаються, як мильні пухирі. Опонент говорить, що він багато де в чому не погоджується з докладчиком. Не згоден, між іншим, і з тими підтвердженнями, що в часи ренесанса не було академії.

Так, академії таких, як наприклад Петроградська, не було, але були майстерні, а це, на думку проф. Павлуцького, ті ж самі академії. Тільки пізніше, коли академії, близькі по типу до сучасних, з'явилися, вони багато сприяли розвитку мистецтва, як наприклад Паризька академія в часи Людовика XIV, на чолі якої стояв славетний Лаврен. Майстерні ж, які пропонує утворити докладчик, на думку опонента, довго не простоять і коштують значно дорожче, ніж академії. Різкі проти академії виникли, говорить проф. Павлуцький досить часто, і такі реакції часто були безвременні в мистецтві, як наприклад, рух проти академії передвижників.

Слідуючий опонент, Н. А. Прахов, прилучився до думки проф. Павлуцького і зазначає, що ті, хто заснував академію в Києві, зробили велике діло і варті подяки. Не треба тільки повторювати помилок минулого, не треба боятися притягнути в академію потрібні сили, навіть коли ці сили будуть неукраїнці.

Є держави, де таких академії нема, але художниками Бог не обидів. Наприклад, Швейцарії належить такий відомий художник—малює, як Беклін.

Швейцарії—Цорн. Академії—це інституції для купки може й доброзичливих людей, але в більшості людей, які дбають про свої особисті інтереси, захищають свої високі посади, робляться „чиновниками“ та утворюють для себе гарні умови на державний кошт в той час, як другі їх товариші ледве-ледве живуть.

Отже взагалі при таких умовах художники гинуть, одні в „чиновниках“, а другі з голоду.

Нашій молодій державі треба утворити такі умови, щоб справжні художники не гинули, а розвивалися і підносили на вищу ступінь наше не казенне, а щире, зв'язане з рідним ґрунтом, мистецтво.

Що ж таке мистецтво і що таке школа мистецтва або академія пластичних мистецтв у теперішньому загальному розумінню? Відомий англійський художній критик Джон Рескін з приводу цього ось що каже: „Мистецтво це є поезія, а вміння малювати це є мова“, графічна мова, мова за для виявлення думок та образів предметів, які оточують нас на площині в очевидних їх формах. Ця мова необхідна вській культурній людині. До цього часу думали, що вміння малювати неодмінно зв'язано з вдачею художника.

Вміти малювати ще не значить бути художником, поштом, так само, як не кожний той поет, хто вміє висловлювати свої думки.

Взагалі школи навчання всякої мови і навчання науки є різні і повинні бути, але школи поета ще не було.

Не вважаючи на це, з якогось часу школи для поетів художників є, і ще й до цього часу утворюються.

Д. В. Антонович дивується тому, що докладчик пропонує скасувати академію, разом з тим пропонує утворити вищі школи. Академія, на думку Д. В. Антоновича, звичайно, не бюрократична, а академія в дусі Леонардо де Вінчі потрібна і повинна бути.

Д. В. Антонович не погоджується з думкою проф. Павлуцького про те, що передвижники утворили безвремення в мистецтві, та для історика мистецтв навіть, власне кажучи, і не цікаво це, бо ще невідомо, що вартніше, безвремення чи епоха розцвіту.

Д. В. Антонович згадує про протест передвижників проти академії тільки через те, що ті ж протестанти самі поробились трохи пізніше, коли перемогли їх принципи, професорами тої ж академії. Очевидно, що боротьба проти академії велеться не як проти академії, а виключно проти принципів, прийятих даною академією.

Така боротьба цілком природна, вона повинна бути. Це вічна боротьба між батьками і дітьми. Здіймати ж питання про те, потрібна чи не потрібна академія, не можна. Опонент заперечує й проти проєкта докладчика поділити художні школи по фахах. Такий поділ мистецтва на чисте і прикладне, кепсько відбіється на мистецтві. Мистецтво йде іншими шляхами, ніж наука, воно не поділяється, а навпаки, узагальнює, воно синтетичне.

Після Д. В. Антоновича говорить професор Київської академії мистецтв А. А. Мурашко, який заявив, що академію треба було спільно організувати, цього вимагав час, але академії, власно кажучи, ще нема. Її лише намічено. Її треба ще утворити.

Худ. Козик вітає слова А. А. Мурашка і каже, що це добре, що властиве академії ще нема, що її ще можна утворити і можна ще утворити гарною і потрібною.

Виступають з заперечуваннями проти доклада Ф. С. Красицького, окрім вищезгаданих промовців, д-ка Росинська, д-д. Ільченко і Щербаківський.

Крім доклада Ф. С. Красицького, прочитав доклада д. Шмеровий про необхідність утворення у Києві інститута історії мистецтва, потреба в якому, на думку докладчика, цілком назріла; доклад д. Андрущенко „про діяльність Глинської керамічної школи і про необхідність чого-небудь вжити для врятування гончарного мистецтва, яке гине—який доклад було підтримано д. Сластіоном, Ф. С. Красицьким, Д. В. Антоновичем і Е. М. Кузьміним: два доклади Т. А. Сафонова, перший про художнє виховання на Україні, а другий на тему: „Дайте народові мистецтво“.

Тези до першого доклада Т. А. Сафонова:

1) Український нарід має нахил до „іобразительного“ мистецтва, а тому треба пособити розвиткові цієї багатой особливості народу.

2) Треба подумати про художнє виховання всього народу і про сполучення творчости художника з творчостю народу.

3) Правительству України треба заснувати народню академію прикладних мистецтв.

4) Мистецтво, в зв'язку з науками, допоможе нашому народові бути більш щасливим, здоровим і заможним.

5) Вироби художньої промисловости і ремесла, попадаючи в народ, в свою чергу будуть провідниками естетичного розвитку народу.

6) Держава повинна підвищити художнє виховання народу, а для цього вона обов'язана притягнути людей з художніми здібностями і діячів мистецтв до участі в організації і до художньо-педагогічної справи на Україні.

Тези до другого доклада:

1) Мистецтво веде людину до щастя життя. По-

винність Держави, академії мистецтв, товариства, школи й з'їзду полекчити можливість культивування народніх здібностей.

Треба відкрити в кожному місті класи мальовництва та рисування.

2) Нова школа на Україні повинна йти на зустріч нормальному розвитку природнього хисту людини, а тому при виробленню програму треба ввести мальовництво, як обов'язковий предмет школи всіх типів.

3) При новому ладові України необхідно прагнути встановлення таких умов, щоб мистецтво відіграло належну йому роль в життю держави, а для цього потрібно утворити особливий відділ при міністерстві, котрий би керував художнім вихованням народу.

4) Улаштувати по повітових містах рухомі виставки картин художників, а, де можливо, й лекції по питанням мистецтва.

Обидва доклади Т. А. Сафонова дуже цікаві, особливо другий, який закликає до улаштування рухомих народніх виставок і зазначає вже зроблену в цьому напрямкові блискучу спробу.

Крім всіх цих докладів Е. М. Кузьмин прочитав в високій мірі цікавий доклад про „Мистецтво в середній школі“.

Докладчик зазначив ту обставину, що всім ясно, що треба щось зробити для того, щоб школа давала дійсно художнє виховання. Навчити малювати корисно, але з художнім вихованням це не має нічого спільного. Гами, тільки гами не допоможуть розвитку художнього музикального смаку.

Вміти малювати та грати гами потрібно тільки майбутньому художнику. Для широких кол потрібне не те. Треба навчити розуміти красу, навіть не розуміти, а милуватись. Для цього в школі повинна бути утворена відповідна атмосфера, котра б сприяла впливу на навчання краси.

Художнє виховання необхідне через те, що людина занадто мало відає уваги красі, життя його часто неохайне й брудне, а між тим життя повинно бути красивим завше, а не ніколи.

Гурманства не повинно бути. І треба утворити таку школу, котра змогла б навчити людей шанувати красу та радість життя, через те, що тоді усмішка ввійшла б в наше часом сурове та тяжке життя.

Доклад цей підтримували: п. п. Серєда, Ільченко, Д. В. Антонович та Рудановський.

Вісти з місць.

Учительська доля.

З огляду на тяжке матеріальне становище, учителі початкових шкіл Сквирського повіту на Київщині з'організували бюро праці для голодних учителів. Всякий учитель, який одержує працю через бюро, обов'язується вносити відсот. заробітної платні на користь решти голодаючого учительства.

Як видно, учительство само себе починає рятувати і тікати з учительських посад.

Таврія.

Німецька влада приступила до реєстрації російських старшин і солдатів, які розбиваються по категоріям; 1) бажуючих служити Україні і 2) які належать відправці в Росію. Взагалі становище без змін.

Київщина.

В Таращанском повіті спокійно. Отряди рішуче борються з потравами засівів. Вводиться система штрафів. В інших повітах спокійно.

Чернігівщина.

В Кролевецькому повіті в деяких селах невідомо ким розвішані провокаційні оголошення про мобілізацію. Більшість Стародубського повіту—під владою більшовиків. По селах більшовицькі комітети й штаби. Більшовиками оголошена мобілізація людности до 43 років. В інших повітах спокійно.

Харківщина.

Віля сел Канапка і Малиновка залишилось 50 чоловік червоногвардейців, які займаються розбійництвом. Комендантом м. Славянська вжиті енергійні заходи.

У Мечебіловській волості забито 8 чоловік. Ведеться слідство.

В Старобільському повіті заарештовано двох відомих червоногвардейців. Від селян одібрано 5 державних коней і 20 рушниць. По всьому незалятому Корочанському повіту, більшовиками під загрозою рушниць та кулеметів скликаються сходи, котрі виносять приговори проти прилучення Корочанського повіту до України. Населення надзвичайно тероризовано. Повітовий комендант вживає всіх заходів, аби заарештувати організаторів при переїзді кордону. В інших повітах нічого надзвичайного не трапилось.

ЗА КОРДОНОМ.

Боротьба совітських військ з чехо-словаками. „Neue Züricher Zgt“ сповіщає з Петрограду, що боротьба між більшовицькими військами і чехо-

словаками є дуже кривава. Чехо-словакам удалось зайняти на сибірській залізниці місто Ново-Миколаєвськ і прогнати звідти більшовицький місцевий Совіт. Більшовицьке правління домагається обеззброєння чехо-словацьких військ.

Большовики і культура.

ВІДЕНЬ: Максим Горький подає в одній газеті статистику, в якій вказує кількість знищених під час революції в Росії культурних осередків, а саме: 17 музеїв, 36 галерей з картинами, 146 публичних і 373 приватних бібліотек, 13 театрів, 316 читальень.

Конфіскація російських кораблів в Америці і Англії.

БЕРЛІН, Штокгольмські часописи помагають, що сконфісковано усі російські кораблі, які знаходилися в англійських і американських пристанях.

Підписання мирного договору між турецькою і кавказькою республікою.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ. Після вісток, які одержав турецький уряд, мир між турецькою і кавказькою республікою є вже підписаний.

Туреччині признано тим миром Батум, Карс і Ардаган і вирівняно її границі, через що місто Нахичевань прилучається також до турецької. Натомість кавказька республіка дістає від отаманської держави Азербайтшану.

Замах на польську землю в східній Галичині.

ЛЬВІВ. Краківський „Голос Народу“ пише: „До нас доходить занепокоюючі вістки про заснування аграрного банку, якого завданням є викуплювати велику земельну власність в східній Галичині і розділювати її між українським населенням цю акцію фінансують два великі віденські банки і один німецький“.

Для поляків викуп українських земель із рук великих польських ділячів в східній Галичині, земель, які безправно, попали в їх руки, є замахом! Циміж поляків взагалі не має границь.

Голова опозиції в японському парламенті Като, про відношення Японії до Германії.

Бувавший міністр внутрішніх справ, Като, висловився, що він не прихильник втручання в справи Сибіру. Але коли Японії буде загрозувати небезпека, він сам піде в Сибір не залежно від згоди союзників. Японія чесно виконувала обов'язки. В неї не було причин ворожнечі до Германії. Війну було оголошено в силу союзу з Англією. Це нас примушує брати де яку участь у війні. Але коли німці появляться в Манджурії, японський нарід зараз же вживе заходів. Ми не припускаєм можливості перемоги німців. Навіть на випадок перемоги на суші, англійський флот перешкоджає би підвозу й користуванню морями. Японія буде підтримувати союз з Англією і Сполученими Штатами. Союз з Германією неможливий. Нема чого дивуватись що війна так довго тягнеться. Англійські війська хоробрі й патрістичні, але ці війська — імпровізація. Като думає, що війна не скоро кінчиться, бо до прийняття умов Вільсона й Льюїс Джорджа Германія треба примусити. Германія буде доведена до виснаження.

Становище на Кавказі.

З певних джерел повідомляють: В Закавказзі в останні часи утворилась гірська влада, яка тримається орієнтації на Осередній Держави. Представники Англії покинули межі Закавказзя.

Большовицька влада тримається тільки в Баку, Грозному і Північному Кавказі. Всі міста Закавказзя, включаючи Сухум й всю Абхазію, визволено від більшовиків.

До України й Української влади новий кавказький уряд відноситься прихильно.

На півострові Тамань зосталося не більше 500 — 600 козаків.

Грузинський уряд увійшов у зголу з Кубанським урядом для боротьби з більшовиками. Більшовицькі отряди скрізь відступають під напором національних грузинських отрядів.

Становище в Росії.

З певних джерел повідомляють: В зв'язку з поширенням голоду відношення до більшовиків вороже. Ейбухів поки що нема, позаяк усі тероризовані. Ждуть, що в Росії з'явиться чужоземна військова сила, й тоді всі повстануть проти більшовиків. В Петербурзі ходить такий калямбур:

Офіційний відділ.

В справі документів військових частин.

З наказу предсідателя Особливої комісії по поліпшенню становища вояків на Україні, товариша військового міністра, отамана Лігнау, — пролоную всім губернським і повітовим комендантам, ліквідаційним комісіям і іншим інституціям, де в теперешній час хороняться документи військових частин або окремих вояків, негайно вжити всіх заходів до охорони цих документів від грабувачів і по можливості в найкоротший термі повідомити в канцелярію військового міністра — в Особливу комісію (Київ Банкова 2), документи яких частин у них хороняться.

Товариш Предсідателя і Керуючий справами комісії Отаман (підпис)
Начальник канцелярії (підпис).

НАКАЗ

коменданта м. Києва
13-го червня 1918 року.
Ч. 13.

Всім власникам будинків і квартиро-наймателям сповістити в 2-х денний строк зо дня виходу цього наказу в районні комісії по віволу і ревізії квартир при нале них районних міліцейських правліннях, о всіх квартирах і кімнатах, наймаємих чи займаємих біженцями.

Такі квартири і кімнати не можуть бути здадасмі по вивіді біженців, а по звільненню їх, належить негайно сповіщати в районні комісії.

Невиконання цього наказу належить до відповідальности по часу осалного становища.

Підписав:

Комендант м. Києва
Отаман Цицивич.

З оригіналом згідно:

Завід. кват. відділом курінний (підпис).

Роспис руху поїздів Південно-Західної залізниці.

№ поїзда	На яку станцію	Час відходу		№ поїзда	З якої станції	Час прих.	
		год.	хв.			год.	хв.
47	Боярка ..	7	00	28	Знаменка .	5	50
15	Рівне . . .	7	20	50	Попельня .	6	08
91	Повурськ ⁵⁾	7	50	14	Рівно . . .	7	10
49	Б. Церква .	8	20	32	Бородянка .	6	22
31	Тетерів . .	8	40	34	Бородянка .	7	35
3	Одеса ⁴⁾ . .	9	15	52	Б. Церква .	7	49
33 ^{*)}	Бородянка .	9	45	4	Катериносл.	8	02
3 в	Маневичі ³⁾	10	35	36	Юша	8	15
29	Одеса . . .	11	00	54	Фастів . . .	8	30
35	Бородянка .	12	40	56	Боярка . . .	8	50
51 ^{*)}	Фастів . . .	13	20	2	Одеса	9	05
11	Волочиськ ⁴⁾	23	55	2	Катериносл.	9	25
37	Бородянка .	15	25	30	Повурськ . .	10	15
53	Фастів . . .	15	45	2 в	Голоби . . .	12	10
27 е	Знаменка ²⁾	21	00	38	Боролянка .	12	40
7	Одеса-Вол. ¹⁾	17	15	58	Фастів . . .	12	55
39	Юша	16	45	92	Повурськ . .	14	23
55	Попельня .	16	25	30 в	Голоби . . .	15	20
41	Боролянка .	17	40	30	Одеса	15	40
1	Одеса . . .	18	25	12	Волочиськ .	6	45
57	Фастів . . .	18	45	40	Тетерів . . .	18	43
1 е	Катериносл. ¹⁾	19	25	60	Б. Церква . .	19	00
59	Б. Церква .	19	25	16	Рівне	19	20
43	Боролянка .	20	15	42 ^{*)}	Боролянка .	20	10
1 в	Голоби ¹⁾ . .	20	40	4 в	Маневичі . .	20	43
29 в	Голоби ²⁾ . .	21	55	4	Одеса	20	57
29	Повурськ ²⁾ .	22	30	44	Боролянка .	22	05
3 е	Катериносл. ⁴⁾	23	25	62 ^{*)}	Фастів . . .	22	45
13	Рівне ³⁾ . . .	00	30	8	Одеса Вол. .	9	50

1) = кур'єр. 2) = мішаний. 3) = пасаж. 4) = поштово
5) = теплушка.

Роспис руху поїздів М. К. В. залізниці.

№ поїзда	На яку станцію	Час відходу		№ поїзда	З якої станції	Час прих.	
		год.	хв.			год.	хв.
2н	Харків ³⁾ .	16	20	5	Гомель . . .	8	15
1000	Київ П . .	5	20	1001	Київ П . . .	6	20
64	Дарниця . .	7	00	91	Харків . . .	7	05
106 в	Харків ¹⁾ .	8	15	17	Харків . . .	7	30
16	Ворожба . .	12	00	71	Яготин . . .	7	48
62	Борисполь .	13	00	65	Дарниця . .	9	00
92	Харків ²⁾ . .	15	00	16	Харків . . .	9	30
70	Яготин . . .	16	40	69	Борисполь .	17	07
72	Дарниця . .	17	30	15	Ворожба . .	17	36
26	Харків ³⁾ . .	20	00				
6	Гомель ⁴⁾ . .	22	30	73	Дарниця . .	19	28
18	Харків ⁴⁾ . .	22	45	3	Полтава . .	20	00
4	Полтава . .	23	15	5н	Полтава . .	5	30
6н	Полтава ⁴⁾	9	25	1н	Харків . . .	17	50

1) = теплушка. 2) = мішаний. 3) = кур'єр. 4) поштово-швидкий.

ОГОЛОШЕННЯ.

Правління Київської Громади «Поселок» має мету улаштування навколо Києва посольків, кольоній й садів міст по зразку німецьких, англійських та інших. Запис членів продовжується в Правлінні Громади, Фундуклейська вул. д. № 27, пом. 11, від 5—7 год. і в Інженернім відділі Громади, В. Володимирська, д. № 20, пом. 6, від 10—3 год. 212—

Українська книгарня Т-ва „ДРУКАРЬ“

Київ, Хрещатик, ч. 50.

Нова книга:

Бесараб: Запачник для початкових шкіл, ч. I. 2 карб. 224—

Д-р Сергій Колонійцев, сифіліс і пол. хвороби. 11—1 і 5—7 г. в Гоголівська 2а. 230—

Пост-йному мешканцю потрібна кімната. Контора ред. „Відродження“ Чудненко. 338—

Гуртві закупки книжок

для книгарень „ПРОСВІТ“ і т. и. виконує в тиженний строк контора Центральної Експедиції Українського Друку, Хрещатик, № 39. Комісових 5% з рахунка. 328—

Математики, фізики, латинські. дає лекції студ. голітех. Павлівська 4, пом. 7. С. Ж. 331—

Помешк. 2-4-5 кімн. шукає урядовець. Золотоустівська, 62—6, Кисілевичеві. 332—

Сьогодні, 15 червня, о 8 год. веч.

у ТРОЦЬКОМУ НАР. ДОМІ

ПЕРШИЙ УКР. НАЦІОН. ХОР У КИВІ

УЛАШТОВУЄ

— КОНЦЕРТ —

З творів композитора **КИРИЛА СТЕЦЕНКА.**

Беруть участь артисти: п. п. В. Вепринський, Л. Іскра-Езерська, А. Старосельський і К. Стеценко.

Хором лирикує Олена Приходько.

Квитки набувати в книгарні „Українська Республіка“ Фундуклейська, 19. 334—

Потрібні 4 війскові писарі київськ. авіац. парку. Святошино, будинок офіцер. залізні-дорож. школи. 342—

ЗАГУВЛЕНО докм. і пашпорт за № 212, вилам. Берездовськ. волост. правлін. — Михайлова. Прохаю вернути: артіль, Безаківська 22, за оплатою. 343—

12 червня в часі куплі квитка—украд. посвід. Василя Мартиновича 124 п. і відпуск. квиток: ліч. недійсним. 345—

Бюро праці бувших співробітників міністерства земельних справ

цим поідомага установи й інституції, що всі співробітники, які звергаються за посадами, повинні мати посвідчення від бюро (з печаткою коміт. співроб. бюро). 346—

Продаю ПИШ, МАШ. „Ундервуд“ в розверн. лист. Прорізна вул. № 3, пом. 5. 322—

ДНІПРОВСЬКИЙ СОЮЗ СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ

Відділ КНИЖНОЇ ТОРГОВЛІ постачає кооперативам, земствам, школам, просвітам, громадським книгарням та книгозбірням

всіх книжки, підручники, — — — — — портрети, плакати, листівки і все инше, що потрібне для культ.-просвіт. діяльности.

Книжний склад має Шевченківську бібліотечку, яка складається із 24 ох ілюстрованих найкращих творів Шевченка.—Коштують всі 24 кн. 2 карб. 19 коп. Окремі книжечки—від 4 до 40 коп.

Кобзарь — вид. „Криниці“ — 3 карб. 50 коп. Твори Т. Шевченка, т. II, вид. Яковенка—2 карб. 50 к.

Видавничий Відділ видав такі книжки:

Серію книжок по кооперації:

№ 1—Л. Бертрам: Кооперація і соціалізм—30 коп.

№ 2—Л. Бертрам: Що повинен знати кожний споживач (потребитель)—50 коп.

№ 3. В. Томіляк: Теорія і принципи кооперації—50 коп.

Календарь—книжечка „Товариш“ на рік 1918—35 к.

Адреса для замовлень: Київ, Інституційна, 4. Склад міститься на Воздвиженській, 1. 344—

На дачі під Києвом передаються дві кімнати. Сполучення з містом трамваем. Звід на Полтавській вул., 4, кв. 1, від 9—10 г. ранку і 5—6 веч. 339—